Nepriklausoma Lietuva

LITHUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 9 – 1976 m. KOVO – MARCH 3 d. – CANADA – MONTREAL – (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

"CRUISE MISSILE" NAUJAS GINKLAS

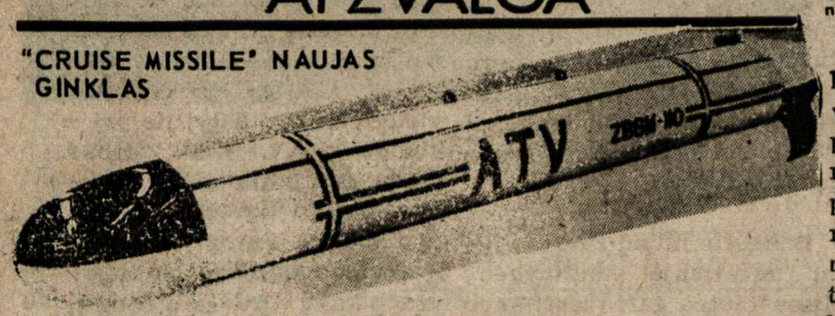

Pesimistai galvojo, kad SSSR su povandeniniais laivais ir naujai patobulintu bombonešiu "Backfire" pralenkė JAV ginklų pranašume. Tačiau taip nėra. Iškilo aikštėn /šnipai iškniso/, kad JAV turi labai pavojingą ginklą- skraidančią bombą "Cruise missile", kuri operuoja tuo pačiu principu, kaip vokiečių V2 raketa. Tai bombonešis be piloto, labai didelio greičio. Šis ginklas tuo baisus, kad jo negali sugauti iki šiol surastos priešlėktuvinės raketos. Bepilotinis bombonešis taikinį pasiekia pilnu tikslumu: jį susiranda ir sunaikina ir ore, ir žemėje. Bombonešis/21 pėdos ilgio/turi kompiuterį, kuris skaito žemėlapį, perveda per kalnus, aukštumas, nuvairuoja į tą aukštį, kur neveikia radaras, pasiekia taikinį raketa su atomo užtaisu, išsprogdina jį 30 pėdų atstumo tikslumu.

Šnipinėjimo satelitai šio bombonešio raketų negali susekti. Jis gali būti paleidžiamas į priešą iš sausumos bazių, povandeninių laivų ir oro bombonešių.

Šį bombonešį pagaminti kainuoja apie $800.000. Tuo tarpu raketa Minuteman III- iki dabar pirmavusi- iki 10 mil. dolerių.

SSSR raketa- bombonešis su pilotu Backfire įgąsdino amerikonus. Šis rusų bombonešis gali atskristi į JAV, išmesti bombas, bet negali grįžti. Turėtų nusileisti Kuboje. Amerikonų naujoji raketa- bombonešis gali lengvai atskrendantį rusų Backfire bombonešį pagauti ir sunaikinti tik pakilus į orą SSSR ar kitoje vietoje.

ESKIMŲ ŽEMĖ NEPARDUODAMA

Kanados eskimai- inuitai - pirmieji šio krašto gyventojai, atsidūrė komplikuotoje situacijoje, besiderant dėl jų žemės turtų naudojimo.

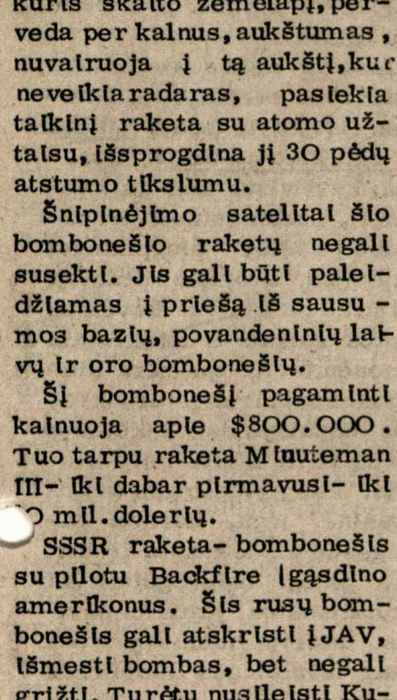

Eskimu- Inuitų skulptorė

Būdami taikūs/ir gal, kad labai toli/, jie niekuomet nėra kovoję su baltaisiais žmonėmis ir niekad nepasirašė jokių sutarčių. Taip jie išvengė ir rezervatų.

Federalinė valdžia gavo pasiūlymą iš Inuit Tapirisat of Canada Šiaurės Vakarų teritoriją 250.000 kvadratinių mylių ploto į pripažinti eskimų nuosavybe.

Savivalda yra eskimų tikslas. Vakarų inuitai siekia ir stipresnio balso socialinėj, politinėj administracijoj.

Šis pasiūlymas vakarų arktikos inuitams išsprendžia globalinial pirmųjų gyventojų teises, prisitaikant prie šių dienų reikalavimų.

Šiaurės Quebec'o inuitai James Bay projektui vykstant, dar turėtų gauti progos, pasinaudojant Vakarų Inuitų rastu sprendimu, apginti ir savo reikalus.

DERYBOS SU MOKYTOJAIS

Bourassa šeštadienį dėl derybų su mojytojais, reikalaujančiais sutvarkyti vėluojančius kontraktus, mokinių skaičių klasėse ir algų pakėlimą, pareiškė, kad paskutinysis prov. valdžios pasiūlymas yra galutinis ir pasiekęs maksimumą pagal federalinį anti-infliacijos patvarkymą. Jo peržengimas reikštų ir mokesčių pakėlimą.

Dabar pasiūlyta mažiausiai apmokamiems provincijos mokytojams dadėti į metus $ 3.074. Taigi jų metinė alga dabar būtų $ 8.898.

Trys, daugiausia apmokamos mokytojų kategorijos gautų 26.5% algos pakėlimo ir keturios vidutinės kategorijos – apie 75% visų provincijos mokytojų – gautų apie 31% pakilimo.

Mokytojai tačiau primena, kad į visus tuos pakėlimus įskaityta ir 18% pragyvenimo kainų pakilimui išlyginti praeitais metais skirta suma.

Apie lavinimo- auklėjimo kvalitetą, senial mokytojų keliamą problemą ir siūlomus pagerinimus, kol kas derybose iš valdžios pusės mažai girdima.

Mokytojai yra įsiželdę ilgu derybų užtęsimu, čeklų užlaikymu už atliktą darbą iš valdžios pusės.

BENDRUOMENYBĖS

IŠ ELTOS INFORMACIJOS

(Vyskupo J. Steponavičiaus pareiškimas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos pirmininkui J. Maniušiui./ Iš Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 20)

—•—

Eina jau penkiolikti metai, kai buvau nušalintas nuo savo tiesioginių pareigų ir priverstas apsigyventi administracinės valdžios man paskirtoje vietoje: Žagarės m. Joniškio raj. Nušalinant nuo posto, man nebuvo pateikta jokio kaltinimo. Aš iki šiol nežinau, dėl ko, už ką ir kuriam laikui esu ištremtas iš savo vyskupijos. Tiesa, tuometinis Religinių kultų įgaliotinis J. Rugienis man pareiškė, kad esu nušalinamas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimu. Bet mano prašymą, būtent, supažindinti mane su tuo nutarimu: duoti jo nuorašą arba bent man perskaityti, įgaliotinis atsisakė patenkinti. Norėdamas gi greičiau mane nušalinti, griebėsi prievartos, pasinaudodamas pagalba administracinių organų, kurių verčiamas turėjau palikti Vilnių ir Vilniaus vyskupijos ribas. Todėl iki šiol man yra neaišku, ar mano nušalinimas iš einamų pareigų buvo įvykdytas Lietuvos TSR Ministrų Tarybos nutarimu ar Religinių kultų įgaliotinio sauvalė.

Būdamas poste, stengiausi sąžiningai eiti vyskupo-ganytojo pareigas, rūpindamasis kunigų ir tikinčiųjų dvasine gerove. Nesijaučiu, kad būčiau pažeidęs tarybinius įstatymus. Niekur, niekada ir nieko blogo prieš Tarybų Sąjungą ir tarybinę santvarką nesu daręs, nei kalbėjęs.

Tarybinei valdžiai pasiūlius, buvau nuvykęs į Vengriją, iš kur grįžęs padariau pranešimą per radiją. Kviečiamas, dalyvavau Taikos konferencijoje. Stengdavausi nuraminti kunigus ir tikinčiuosius, kai valdžios pareigūnai administracinių klišmusi į bažnytinį gyvenimą juos suerzindavo.

Teko ginti ir savo jurisdikcijos teises, kai Religinių kultų įgaliotinis administracinių klišmusi siekdavo jas sustaurinti. Štai jo administracinio klišmosi įrodymai:

1. Kai 1958 sausio mėn. pradėjau eiti Vilniaus Arkivyskupijos Apaštališkojo Administratoriaus su rezidujančio vyskupo teisėmis pareigas, Religinių kultų įgaliotinis man pareiškė, kad praneščiau kunigams, jog jiems negalima nei mokyti besiruošiančius Pirmajai išpažinčiai ir šv. Komunijai vaikus, nei grupiniai juos egzaminuoti. Man paaiškinus, kad vysk. K. Paltarokas, lankydamasis Maskvoje, išsiaiškino ir susitarė Religinių kultų taryboje, kad kunigai galiparuošti vaikus Pirmajai išpažinčiai ir šv. Komunijai nedidelėmis grupėmis ir, grįžęs namo, paskelbė tą susitarimą aplinkraščiu, įgaliotinis tą susitarimą pavadino vysk. K. Paltaroko fantazija. Man pareiškus, kad potvarkio, draudžiančio vaikus ruošti Pirmajai išpažinčiai ir šv. Komunijai ir leidžiančio tik individualiai juos egzaminuoti, skelbti kunigams negaliu, nes jis prieštarauja vyskupiškai sąžinei, Bažnyčios Teisės Kanonams ir Arkivyskupijos Sinodo nutarimams, įgaliotinis pasakė, kad nevykdydami to potvarkio tiek kunigai, tiek vyskupai turėsią nemalonumų. Ir iš tikrųjų, kunigams, nesilaikantiems įgaliotinio potvarkio dėl vaikų katekizacijos, buvo keliamos bylos, o vyskupas nuolat baramas.

2. Kunigų skyrimas ir perkėlimas priklauso vyskupijos Valdytojui. Paskirtiems į kitą parapiją kunigams Religinių kultų įgaliotinis išduoda kulto tarnautojo registracijos pažymėjimą, kuris reikalingas kunigui pristregistruojant naujoje darbovietėje. Pasinaudodamas registracijos pažymėjimų išdavimo teise, įgaliotinis ėmė kištis į kunigų skyrimą. Kiekvieno kunigo paskyrimas turi būti suderintas su įgaliotiniu. Be to, įgaliotinis pradėjo represuoti kai kuriuos kunigus, atimdamas iš jų registracijos pažymėjimus ir reikalaudamas iš vyskupijos Valdytojo į represuojamojo vietą paskirti kitą kunigą, o represuojamąjį palikti be parapijos, be kunigiško darbo. Dažniausiai kunigai būdavo represuojami už grynai bažnytinį darbą, pvz., už rekolekcijų pravedimą kunigams ir tikintiesiems. Skriaudžiamus kunigus gindavau. Nesutikdavau jų palikti be kunigiško darbo, perkeldavau juos į kitą parapiją ir neskirdavau į jų vietą kito kunigo, kol įgaliotinis nešlduodavo registracijos pažymėjimo represuotam kunigui, paskirtam į kitą parapiją. Ginant skriaudžiamus kunigus, tekdavo išgirsti iš įgaliotinio grąsinimų, kad vyskupija gali likti be vyskupo.

Pasirodo, kad gindamas represuojamus kunigus, buvau teisus, nes šiandien įgaliotinio įstaiga neatiminėja iš kunigų registracijos pažymėjimų ir nereikalauja iš vyskupijų valdytojų palikti kunigus be kunigiško darbo.

3. Kunigų seminarijos tikrieji šeimininkai pagal Bažnyčios Teisės kanonus ir Apaštalų Sosto dekretus yra vyskupijų ordinarai. Todėl, Lietuvos vyskupijų ordinarams priklauso teisė nevaržomai laisvai skirti Tarpdiecezinės Kunigų seminarijos Kaune vadovybę ir dėstytojus, priimti ir atleisti auklėtinius. Tuo tarpu be jokio įstatyminio pagrindo tas teises pasisavino Religinių kultų įgaliotinis. Kandidatų į kunigus galutinį atrinkimą daro ne dvasinė vyriausybė, bet įgaliotinis ir kiti pareigūnai, kurie patikrina tiek norinčių įstoti į Seminariją, tiek besimokinančių Seminarijoje jaunuolių tinkamumą ir juos pagal savo nuožiūra "išsijoja".

Vieną iš tokių skaudžių "išsijojimų" Tarpdiecezinė Kunigų Seminarija Kaune pergyveno 1958 m. kai įgaliotinio įsakymu buvo nušalintas rektorius, atleisti kai kurie dėstytojai, pašalinta nemaža auklėtinių, kurių tarpe buvo ir Vilniaus vyskupijos klierikas Vytautas Merkys. Įgaliotinis jį kaltino antitarybiškumu. Kun. Vyt. Merkys, pašalintas iš Seminarijos, įstojo į Žemės Ūkio mokyklą, kur buvo pavyzdingas studentas, vėliau garsėjo kaip darbštus ir sąžiningas Vilniaus medelyno darbininkas ir jau keli metai eina kunigo pareigas Chmelnicko mieste, Ukrainoje kaip tarybinis pilietis. Kai anuomet skriaudžiamą kun. Vyt. Merkį bandžiau ginti, įgaliotinis užsipuolė mane, kad ginu antitaryblškai nusiteikusį klieriką ir pagrasino man ištrėmimu.

4. Nebuvo pamiršta ir grynai religinio, dvasinio gyvenimo sritis. 1960 Religinių kultų įgaliotinis man pranešė, kad draudžiama vaikams dalyvauti religinėse apeigose: berniukams tarnauti Mišiose, mergaitėms dalyvauti procesijose; daryti rekolekcijas tikintiesiems; kviesti be valdžios leidimo kunigus į atlaidų talką; kunigams lankyti savo parapijiečius, kalėdoti; kunigams didesniais būreliais, grupiniai atlikti rekolekcijas. Įgaliotinis reikalavo, kad visus tuos draudimus paskelbčiau kunigams raštu ir primin-čiau, jog nesilaikantys tų suvaržymų bus baudžiami. Mane gi supažindino su tais draudimais tik žodžiu.

Išklausęs tų netęisėtų ir nenuoseklių reikalavimų, pareiškiau, jog jų skelbti kunigams negaliu dėl to, kad kaip Katalikų Bažnyčios vyskupas:

a/ privalau kelti tikinčiųjų ir kunigų religinį ir dvasinį gyvenimą, o ne stabdyti ir griauti. Juk Bažnyčios Teisės Kanonai ir Arkivyskupijos Sinodo nuostatai reikalauja, kad patys kunigai atliktų rekolekcijas ir pravestų jas tikintiesiems;

b/ turiu raginti visus ganomuosius be amžiaus skirtumo, kad dalyvautų religinėse apeigose ir uoliai naudotųsi išganymo priemonėmis – malda ir sakramentais;

c/ nežinau tarybinio įstatymo draudžiančio vaikams eiti į bažnyčią ir dalyvauti liturginėse pamaldose. Jei valstybiniai įstatymai nedraudžia vaikams priimti krikšto, atgailos, Švenčiausiojo, sutvirtinimo sakramentus, tai kokiu pagrindu reikalaujama, kad būtų uždrausta jiems dalyvauti liturginėse pamaldose, kurios yra mažiau reikšmingos, negu sakramentų priėmimas.

Pagaliau, tiek TSRS Konstitucija, tiek tarybinės vyriausybės pasirašyti įsipareigojimai pripažįsta sąžinės ir religinių kultų atlikinėjimo laisvę visiems piliečiams be amžiaus skirtumo.

Atsisakiau įvykdyti tuos reikalavimus, neužilgo buvau nušalintas.

Šiame pareiškime pateikti faktai rodo, kad visą laiką buvo ieškoma priekabių mane nušalinti. Atsisakant vykdyti įvairius Religinių kultų įgaliotinio neteisėtus reikalavimus ir ginant savo ir ganomųjų teises, nuolat man buvo grasinama nušalinimu nuo einamųjų pareigų. Buvau įgaliotinio apšauktas užsispyrusiu, nesukalbamu, nelojaliu. Bet ar tikinčiųjų, kunigų ir savo teisių gynimas gali būti laikomas nusikaltimu ir nelojalumu tarybinei santvarkai?

Į mano paskutinį pareiškimą, rašytą 1972 TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkui, Religinių kultų įgaliotinis J. Rugienis, kuriam buvo pavesta man atsakyti, pasakė, kad kol kas dar negaliu eiti savo tiesioginių pareigų. Įdomu, kaip ilgai tęsis tas "kol kas". Juk pagal Lietuvos TSR Baudžiamojo kodekso 28 str. ištrėmimas skiriamas nuo vienerių iki penkerių metų. O man tenka gyventi jau penkiolikttus metus ir tai ne dėl kokių nors nusikaltimų, bet dėl Religinių kultų įgaliotinio ir kai kurių saugumo organų klaidų ir sauvalės.

Prašau Ministrų Tarybos Pirmininką atkreipti dėmesį į man padarytą skriaudą ir į nenormalią Vilniaus Arkivyskupijos padėtį. Lietuvos TSR sostinė Vilnius neturi katalikų vyskupo, Vilniaus arkivyskupiją jau 15 metų valdo laikinas valdytojas kunigas, kai tuo tarpu provos – lavai, kurie mūsų respublikoje sudaro mažumos konfesiją, pastoviai turi savo vyskupą Vilniuje. Ta nenormali Vilniaus Arkivyskupijos padėtis erzina kunigus ir tikinčiuosius, kelia jų tarpe nepasitenkinimą, sudaro nemalonumų ir vyriausybei, kuri susilaukia priekaištų šalyje ir svetur.

Kai Bažnyčia, švęsdama jubiliejinius metus, ra-

(Nukelta į 5 psl.)

—•—

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už $5.00 pirmuosius po užsisakymo metus, t.y. naujiems skaitytojams.

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS – NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje – $9.50, visur kitur – $ 10.00. Rėmėjo prenumerata nuo $15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir redaktorius F. Pr. Paukštaitis
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE H8P 1C4, Que.
Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais turime ir būt!

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Pasaulio Lietuvių Bendruomenes Krastu Valdyboms ir Valdybu funkcijas atliekancioms Organizacijoms –

Po didvyriškų pastangų, bet didžių aukų 1918 metais vasario 16 dieną, mūsų tautai vėl sušvito laisvė ir nepriklausomybė. Laisvę laimėjusi, džiaugsmo triumfe pradėjo ji naują tautinės kūrybos gadynę, apimančią visą tautinio gyvenimo plotmę.

Šia prasme nuostabion pagalbon atėjo ir Kristaus Vietininkas Popiežius Pijus XI. Lankydamas Lietuvą 1920 metų pradžioje, Pijus XI matė mūsų tautos nepalaužiamą tikėjimą, išlaikytą ir sunkiose josios gyvenimo valandose. Ir jis šios reikšmingos tikrovės neužmiršo.

Nepriklausomos Lietuvos vyriausybės ir visos tautos pastangų dėka 1926 metais balandžio 4 dieną iškilmingu raštu "Litoanorum gente" Pijus XI kuria Lietuvos Katalikų Bažnyčios nepriklausomą provinciją, tuo atbaigdamas Lietuvos laisvės troškimą ir Lietuvos Katalikų Bažnyčios gyvenime.

"Popiežiaus Pijaus XI pirmaeilės istorinės reikšmės darbas, bažnytinės provincijos sudarymas, užbaigė nepriklausomos Lietuvos kūrimo darbą", – taip vertina vysk. P. Būčys šias Pijaus XI nuoširdžias pastangas.

Lietuvos bažnytinės provincijos steigimas, turėjęs didžios reikšmės lietuvių tautai ir valstybei, šiais metais mini 50 metų sukaktį.

Šioje istorinės reikšmės sukaktyje dalyvauja pavergta Tėvynė savo kančia ir nepalaužiama ištikimybe Tėvų žemei ir Kristui Rūpintojėliui. Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika drąsiai skelbia tai visam laisvąjam pasauliui.

Į šį didį istorinį jubiliejų Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, jungianti visus laisvąjame pasaulyje esančius lietuvius, 1976 metus skelbia LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS METAIS. Ji kartu kviečia visus laisvojo pasaulio lietuvius švęsti šiuos jubiliejinius metus lietuvybės ir krikščioniškojo atsinaujinimo dvasioje.

Pasaulio Lietuvių
Bendruomenės Valdyba

VASARIO SĖSIOLIKTOJI

Po visa Lietuva, po visą
Dangun trispalvės žydrios kilo.
Dainavo Nemunas, Dubysa
Laisvos tėvynes džiaugsmo gilu.

Žygiavo gretos savanorių,
Kariu pulkai paraduos ejo. . .
Kai linko keliai prie altorių –
Laiminga tėviškė regėjom.

Prie kapo savo brolio-kario
Trimitam gaudziant kaupėm ryztą:
Valio, Šešiolikta Vasario, –
Vergijos dienos tenegrįžta!

Per visa Lietuvą, per visą
Gaili rauda siandien nuplaukia.
Vaitoja Nemunas, Dubysa. . .
Kovon! Kovon! – Tėvyne saukia.

Jonas Mingela

PANORAMA

NUKRITĘ PADANGIU ARAI...

/Prisimenant tris lietuvius, aviacijos lakūnus /

Kai virš Europos ūžė tūkstančiai anglosaksų bombonešių II Pasaulinio Karo metu, mes, likę be savo Tėvynės ir pastogės, išgąstingai jų bijodavome. Jie nešė žemėn mirtį. Mes nevienas kentėjome ir nuo sovietinių lėktuvų, užimant rytų Vokietiją – daug lietuvių tapo sumaišyti su žeme taip, kaip ir vakarinės Vokietijos miestuose. Baisūs bombardavimai palaidojo nemažą skaičių lietuvių karui baigiantis, Drezdeno mieste. Tačiau, ar mes galime kelkti anglosaksus, kad jie norėjo priešą sunaikinti? Tai vokiečiai naciai didžiausi karo kaltininkai, kurie, susitarę su Sovietų Rusija ir pradėjo tą karą. Lietuva juk jų auka.

Amerikos ir kituose kraštuose, tiek armijoje, tiek aviacijoje ar laivyne buvo ir tūkstančiai lietuvių karių po anglosaksų vėliava. Kas žino iš tikrųjų, kiek karių yra žuvę. Įsisteigę veteranų postai liudija jų eiles.

Nors minutei sustokime ties vienu lietuviu, žuvusiu Italijos padangėje – Ltn. Edvardu GUTSONU, iš Detroito. 1945 m. JAV Armijos departamentas atsiuntė motinai laišką, kad jis žuvo vasario 13 d. Lakūnas vasario 12 d. išskrido iš San Francrazio, Italijoje, bombarduoti vienos apylinkės, 18 m. nuo Romos. Vokiečių priešlėktuvinė pašovė jo valdomą bombonešį ir jis nukrito 50 mylių nuo Napolio. Su juo kartu žuvo visa įgula. Taigi, Ltn. E. Gutsonas, vienas iš daugelio lakūnų lietuvių paaukojo savo gyvybę.

Buvęs Lietuvos aviacijos majoras Jonas PYRAGIUS atsiskyrė su šiuo pasauliu spalio 14 d. 1975 m. Australijoje, Adelaidės mieste. Jis ten dirbo lietuvių visuomenei ir ėjo Lietuvių Archyvo-Muziejaus vedėjo pareigas.

Gerai pažinojau velionį. Jis gimė ir pirmuosius žingsnius žengė Baluškių vienkiemyje, Daujėnų valsčiuje, Biržų apskrityje.

Baigęs Panevėžio gimnaziją, įstojo į Lietuvos kariuomenę 1920 m. savanoriu. Tuo laiku mano tėvelis, būdamas eigulių, atsikėlė į Molūnų girinin[illegible]ją. Tada aš buvau mažas ir vėliau, kai jis, jau baigęs aukštuosius aviacijos karininkų kursus, parvykdavo į gimtinę, jį matydavau. Dažnai turėdavau progos susitikti su jo tėvais ir vyresniais broliais.

Mjr. J. Pyragius daug nusipelnė Lietuvos aviacijai. Jis buvo vienas pirmųjų Aero Klubo steigėjas ir ilgametis jo vadovas. Jis buvo atstovu Tarptautinėje Sklandymo Studijų komisijoje, 1938 m. Lietuvos tautinėje olimpijadoje laimėjo aukso medalį, buvo sklandymo mokyklos viršininku ir sklandymo instruktorius. Redagavo Lietuvos Sparnus ir rašė straipsnius.

Vėliau – karas, ir keliai susikryžiuoja, nublokšdami jį net į tolimąją Australiją... Taip teko giliam Lietuvos patriotui ir aviacijos žymūnui suglaudus sparnus, dauginu nebepakilti.

Gabus, jaunas lietuvis lakūnas Edmundas Paulauskas, žuvęs 1975 m. spalio 30 d. malūnsparnio nelaimėje Alabamoje, nuliūdino visą Chicagos lietuvių visuomenę. Pratybų metu, vykdant apmokymą, aukštai pakilus malūnsparniui, motoras staiga sustojo. Nukritęs malūnsparnis užsidegė. Kartu žuvo ir du jaunuoliai amerikiečiai.

Edmundas PAULAUSKAS, dar lietuvių nematytom iškilmingom laidotuvėm, jis buvo palydėtas į šv. Kazimiero kapines. Specialiai aviacijos karininkų grupė stovėjo garbės sargyboje, saliutavo, įteikė JAV vėliavą žmonai ir šimtai amerikiečių ir lietuvių pasakė paskutinį sudiev. Sudiev, brangus lietuvi, Amerikos kary. Tu Pietų Vietnamo kovose grūmeisi prieš tą patį priešą, kuris tavo tėvų kraštą yra pavergęs. Gavai aukščiausius aviacijos ordenus, buvai garbingas kovų audrose, užgęsai netikėtai.

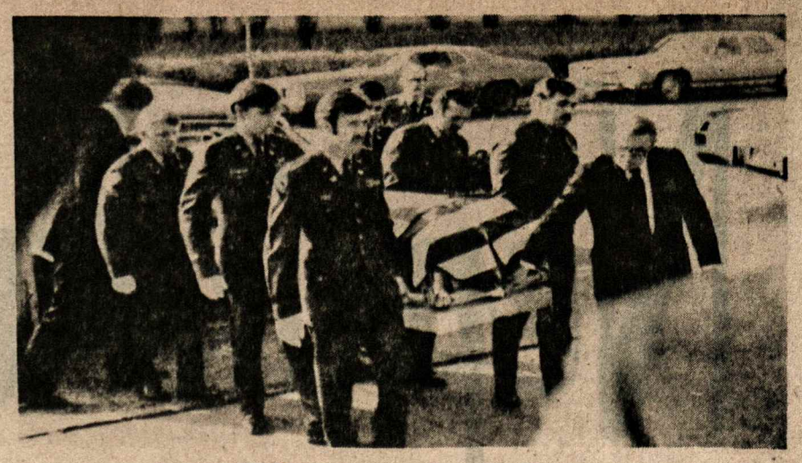

Lakūno E. Paulausko laidotuvės Chicagoje.

Daugelis mūsų žymių vyrų nukeliauja amžinybėn. Kitos tautos gali įvesti savo didvyrius ar žuvusius ir į filmas, aprašo juos knygose, kodėl gi lietuviai negalėtų garbės, o nepamirškime sabūti taip pat pagerbti, kaip ir kiti? Ar jų darbai, aukos ir gyvybė menkesni, negu kitų, nusipelnusių kovose, organizacijose, medicinoj, erdvėj ir kt. Kiek karių žuvo Korėjoje, Vietnamo karuose, ar kas žino, suregistravo? Juos reikėtų lygiai taip pat pagerbti, kaip ir Nepriklausomybės kovose krituslus. Kad istorija būtų tikra, turime imtis kas nors tuos lietuvius užrašyti į reikiamas vietas, kokioj dalyj jie priklauso ir t.t. Kiek dabar ginčų yra keliama dėl Kosčiuskos, Mickevičiaus ir kitų mūsų žymių žmonių? Kiekvieno lietuvių kolonijoj yra karų paminėstų šeimų, tektų tik surinkti davinius. Nenorime mes svetimųjų garbės, o nepamirškime savųjų!

Bal. Brazdžionis

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

ŽODIS AUKŠČIAUSIAM LAISVĖS DUOBKASIŲ TEISMUI

Europos "taikos" konferencija jau kuris laikas lieka istorinis faktas.

"Aukščiausiasis tribunole", jūs paskelbėte pasauliui vadinamą "taiką", bet, atrodo, užmiršote esminį dalyką: taiką be laisvės ir laisvo tautų apsisprendimo yra vergija.

Jūs man šioje konferencijoje nedavėte net laisvo paskutinio žodžio manosios tautos apgynimui. Taigi, aš ir čia nebandysiu jūsų sąžinių drumsti ilga politine kalba. Tiesa, aš turėčiau daug klausimų ir argumentų jums, kurie nušviestų šios konferencijos ne tik nemoralumą, bet ir nelegalumą.

Jūsų politinės kalbos šioje konferencijoje buvo baisus melas. Jūs kalbėjote apie "taiką", kai ištisos tautos yra žudomos. Tai baisus pasityčiojimas iš žmogaus.

Aš čia, bent po konferencijos noriu jums pasakyti atvirą žodį. Aš noriu čia tik išlieti savo skausmu perpildytą širdį ir pasakyti, ką aš išgyvenu kaip išduotos kultūringos tautos pilietis ir kaip krikščionis. Aš tenoriu į jus prabilti tik kaip žmogus, nors aš labai gerai žinau, kaip yra surambėjusios jūsų sąžinės.

Aš jums sakau, jūs manąją tautą išdavėte vergijai visiškai be jokios kaltės. Jūs radote ją kalta tik todėl, kad ji norėjo, kaip ir jūs, būti laisva, kad josios piliečiai norėjo kalbėti savąja kalba ir troško laisvai išpažinti savąjį tikėjimą. Tas užgarantuojama kiekvienai primityviausiai tautai šiandien. Ar tas yra prasikaltimas? Ar manosios tautos žmonės nėra verti tos pačios laisvės, kurią jūs "aukščiausi teisėjai" taip vertinate ir viešai proklamuojate? Atrodo, kad jūsų moralė yra dvigubų standartų moralė.

Man sunku dar ir šiandien užmiršti tą klaikią ir šiurpią laisvės duobkasių procesiją Helsinkyje: vergų ir koncentracijos stovyklų pirkliai ir egzekiutoriai... vakarų diplomatijos juokdariai ir laisvės duobkasiai... ir galiausiai..."krikščioniškosios moralės vadai". Tai paradoksiška ir šiurpulinga procesija. Sunku civilizuotam ir kultūringam žmogui suvokti kaip tai galėjo įvykti. Tai nenoromis man priminė tą vėlyvą naktį, kai kareiviai atėjo sulmti Kristų ir vienas iš dvylikos, atseit vienas iš draugų, Jį išdavė savo pabučiavimu. Jūs savo politinėse kalbose šnekėjote apie mano tėvynės okupacijos nepripažinimą, bet ten, konferencijoje, pasirašėte po išdavimo dokumentu.

Tačiau didžiausią savo ciniškumą kultūringam ir civilizuotam XX- to amžiaus žmogui jūs parodėte aplaistydami tą jūsų "taikos" konferenciją rusišku ir amerikoniškų šampanu. Nežinau tik, ar tai buvo tikro džiaugsmo, ar sąžinės paskandinimo alkoholyje, šventė. Žinau tik tiek, gilumoje Jaltos konferencija sunkiai slėgė ir dar tebegraužia jūsų visų sąžines: milijonai žmonių be laisvės ir vilties, milijonai gyvybių guli ant jūsų sąžinių Sibire, Gulago salyne ir mano pavergtoj tėvynėj.

Jūsų vadinama "taika" juk vieniems reiškia gal taiką, kitiems gi vergiją, pažeminimą, nevilti, net mirtį.

Vakarų diplomatijos laisvės duobkasiai, jūsų darbą šioje "taikos" konferencijoje Kremlius turėtų labai gerai įvertinti. Padėdami ten savo parašą, jūs pagelbėjote sulyginti su žeme kapus tų, kurie kovojo ir mirė už žmogaus teises ir laisvę. Jūs atvažiavote pagelbėti galutinai nutildyti koncentracijos stovyklose išniekintų žmonių šauksmą: ir mes norime gyventi, norime būti žmonėmis, norime būti laisvi. Jūsų parašai po išdavimo dokumentu išplėšė iš šių nelaimingųjų paskutinį vilties žiburėlį. Bet jūs čia parodėte visi ir savo tikrąjį veidą ir niekas apie jus daugiau nebeturės iliuzijų. Šis dokumentas prilygina šimtams milijonų žmonių vergiją.

Jūs visi žinote, kad priešas neteisėtai laiko pavergęs ir manąją tautą. Kodėl iš jūsų bent vienas nepasisakėte prieš melą, smurtą, tarptautinės teisės sulaužymą?

Turiu kartų klausimą ir "krikščioniškosios moralės vadams" Vatikane. Kaip po šiuo išdavimo dekretu galėjote padėti parašą ir jūs? Kas gi bekalbės apie smurtą, melą, blogį ir žudymą, Dievo ir maldos namų išniekinimą, jeigu jau ir Vatikanas tylės? Tiesa, Vatikanas tylėjo ir antro pasaulinio karo metu. Aš skaičiau jūsų pasiteisinimą ir mūsų kai kurių dvasios vadų interpretacijas. Krikščioniškosios moralės vadai, tai nėra "tolisiekianti diplomatija". Savo tyla jus tikite, kad Kremlius paskirs kur nors kelis "raudonus" vyskupus. Bet jūs gerai žinote, kad "tylinti bažnyčia" tenai tokių vyskupų nenori Jūs sakote, tai "išmintingi" žingsniai, kurie ateityje nešią "gerų" vaisių. Aš į tai netikiu. Netiki naujoji tauta tenai. Netiki visa tylinti bažnyčia. Šitoki pasiteisinimai yra tikrovės ir tiesos falsifikavimas. Jūsų elgseną Helsinkyje niekaip kitaip negalima pavadinti, kaip gėdingu kompromisu. Tai išdavimas visų krikščioniškų principų. Ir tikrai vokiečių rašytojas, Nobelio premijos laureatas 1972 m., Heinrich Böll neklydo, kai rašė: "/Bažnyčia /... su mažėjančia drąsa pabrėžia savo moralinį įsipareigojimą... neatlieka savo rolės kaip moralinis autoritetas..."

Nejaugi ir jūs Vatikane negirdite "tylinčios bažnyčios" beviltiško šauksmo? Nejaugi ir jūs nenorite nieko žinoti apie pasmerktųjų mirčiai dvasines ir fizines kančias? Nejaugi ir jūs praeisite pro šalį?;

Šie keli atviri žodžiai nėra tik svaičiojimasis žodžiais žmogaus, kuris nori būti išmintingesnis už pačią Romą. Ne, tai paveikslas pažeistos viduje sielos, tai išraiška jausmo, kaip žmogus jaučiasi kai nelaimės atveju jį palieka net artimiausi draugai.

Dabar kreipiuosi į savo tautą tenai ir čia tremtyje. Nepraraskime vilties ir tikėjimo mūsų tautos geresne ateitimi. Mūsų credo tebus: tiesa pergalės melą ir išduotos kultūringos ir krikščioniškos tautos kelsis laisvei. Mes tikime prisikėlimu laisvei.

Atseit, mums reikalinga čia ir tenai tėvynėje šiandien išvystyti naują vilties ir tikėjimo ateitimi filosofiją, kuri visus mus gali apjungti, sucementuoti ir pagelbėti šioj šiurpulingoj žmonijos istorijos dramoj, išlikti ištikimais savosios tautos vaikais ir integralais žmonėmis. Ir tas nėra iliuzijos susikūrimas ar tikrovės nepaisymas. Tikėjimas ateitimi ir laisve nėra iliuzija. Tai gyvastingos tautos dvasinė jėga, kartais galingesnė už deimantą ir kuri yra pajėgi išsprogdinti net brutaliausios jėgos imperijas. Istorija mums yra per daug iškalbingas liūdininkas apie tai.

Tačiau šis tikėjimas turi išsiskleisti ir pasireikšti mūsų nenuilstamu darbu ir aktyvia kova kultūrinėj ir politinėj plotmėj. Tikėjimas, neatremtas aktyvia ir pozityvia kova, šiandiena ir dabartinėje situacijoje tėra tik mirtimi dvelkianti rezignacija.

Galiausiai "aukštasis tribunole", štai jūsų išduoto žmogaus vergijai paskutinis žodis: Helsinkio konferencijos išdavimas yra baisesnis už Jaltos išdavimą. Gal tik istorija ras tinkamą pavadinimą šiam jūsų baisiam prasikaltimui prieš žmoniškumą.

Aš tai vadinu žmoniškumo ir krikščioniškųjų principų išdavimu.

"Lietuviškas Prometėjas"
— Nuskriaustosios Tautos sūnus J.L.
Montreal, P.Q.

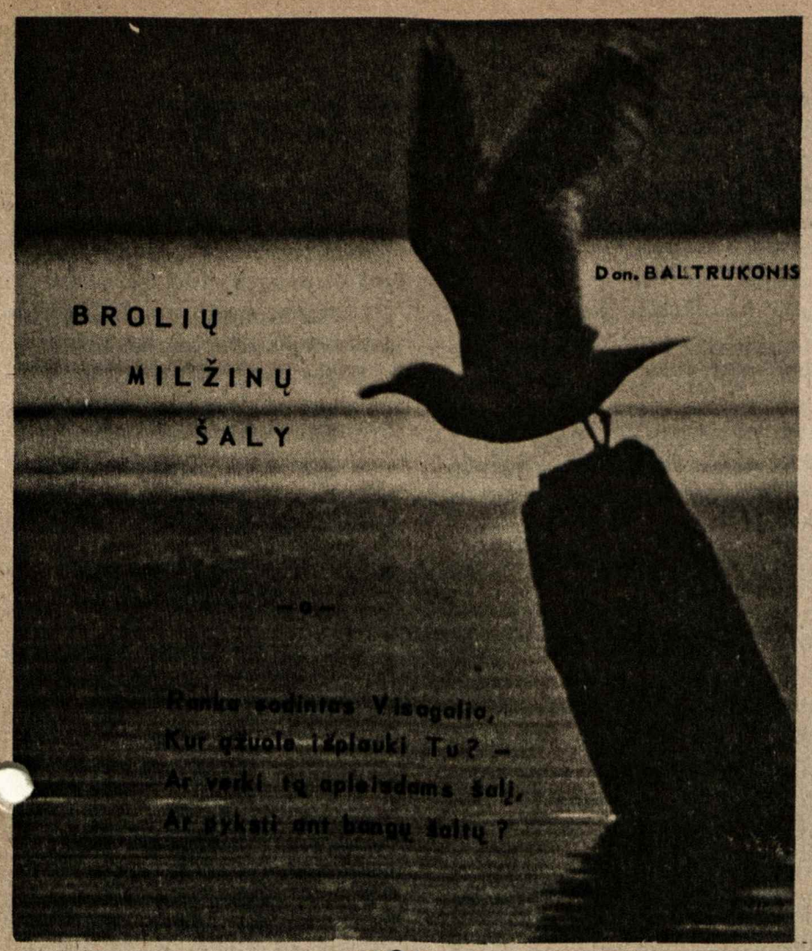

(Pradzia 8 numeryje)

Maskvoje

Pirmas įspūdis iš arti gan savotiškas. Aplinkui grupėmis išrikiuoti Aeroflotо Tupolevai ir Iljušinai. Matosi ir užsienio linijų lėktuvų: Lufthauza, Air-France, Panamerican ir kiti.

Mūsų Iljušin - 62 pagaliau sustoja savo aikštelėje dar atokiai nuo Centrinių aerodromo pastatų. Mūsų jau laukė įvairūs uniformuoti pareigūnai. Tikriausiai jų tarpe ir visokie sargybiniai. Jie atlieka įvairias funkcijas: pristato prie lėktuvo laiptus, tvarko keleivių išlipimą iš lėktuvo ir įlipimą į busą, kuris priveža prie Centrinio pastato. Panašūs uniformuoti asmenys krauna iš lėktuvo ir mūsų bagažus.

Diena pasitaikė saulėta. Maloni liepos popietė, tačiau daugumas mūsų esame įtemptais nervais. Visiems rūpi, kaip seksis toliau per įvairias tikrinimo "šarangas". Nešini rankiniais čemodanais ir apsikarstę įvairiomis kameromis, kemšamės į nurodytą autobusą. Kaip tik prieš mane užkerta lipimą. Esu pirmas žemyn nuo laiptų. Galvoju, kame reikalas. Tačiau tik laikinai. Pareigūnas palaukė, kol pirmieji susikimš į autobusą. Po to pajudėjome ir mes.

Štai mes jau ir prie masyvių pastatų. Išeiname iš autobuso ir judame vidun. Ten laukia pirmos užtvaros-migracijos inspekcija. Vėl uniformuoti pareigūnai būdelėse, įsileidžia po vieną prie barjerėlio, kuris užsikerta ar atsileidžia tik pareigūnui davus atitinkamą signalą iš būdelės vidaus.

Jis pirmiausia pareikalauja mūsų pasų ir vizų. Kelis kartus patikrina akimis savininko veidą ir nuotraukas dokumentuose. Jei tvarkoje, uždeda štampelį ir esi įleidžiamas į vidujinę salę, kur konvejeriu atslenka mūsų lagaminai. Dabar gi vėl nemenkas sportas - atpažinti ir nusiimti savo lagaminus. Žmonės atydžiai stebi ir kartais per klaidą nukelia ir ne savo. Pagaliau susimedžiojame nuosavus. Toliau seka deklaracijų pildymas. Čia mums padeda jau prisistačiusi mūsų palydovė lietuvaitė iš Vilniaus. Ypač keblūs yra piniginės deklaracijos klausimai. Tiksliai skaičiuojame savo pinigus, nes vėliau teks duoti ataskaitą, kiek ir kur išleidome. Tą atlikus, visi bruzdame užimti eilę paskutiniam patikrinimui - muitinės inspekcijai. O eilės nežmoniškos ir labai lėtai judančios. Stebime, kuri eilė greičiau juda, stengiamės į tą ir pakliūti. Ir taip tampymasis su savais daiktais darosi beveik karštligiškas. Visi tikimės patekti ant šveicesnio pareigūno. Matau, kaip vienoje eilėje gana griežtai pareigūnas verčia daiktus lagamine. Kitoje vėl smarkiai krečia ir trečioje ne geriau. Toliau net piniginės prašo atidaryti... Nemalonus jausmas stebėti tokius nuodugnius kratymus. Dar toliau matau smagiai judančią liniją, kurioje greitai praeina kažkokių azijatų, gal vietnamiečių turistų grupė. Į tą pusę pajuda ir kai kurie keleiviai iš mūsų grupės. Nusikasu tenai ir aš. Prieš mane stovi senyva amerikiečių porelė. Pareigūnas gan lengvai ją praleidžia. Tik komiškai užklausė, ar neturi kokių biblijų lagaminuose. Žmogelis neigiamai papurtė galvą. Štai ir mano eilė. Aš jau savo lagaminus beveik po stalu pastumiau ir pakišau savo deklaracijos lapus. Ir manęs užklausė panašaus dalyko apie biblijas. Aš atsakiau, kad dabar neturiu. "Chorošo" pasakė, uždėjo štampelį ir jau aš anapus... Skubiai nusitempiau savo mantą pas laukiantį jau autobuso šoferį, kuris priiminėjo mūsų mantas kelionei į motelį. Na ir vaikščioju sau kaip gaidys, žiūrėdamas kaip vargsta kiti bendrakeleiviai, dar tebekedenami inspektorių. Multinės procedūros truko dar ilgokai, kol užbaigė paskutiniuosius mūsų grupės keleivius. Gaila buvo žiūrėti į prakaituojančius keleivius, kurie turėjo atgal į čemodanus sudėti iškedentas gėrybes, dovanėles, skirtas laukiantiems brangiems artimiesiems Lietuvoje.

Pagaliau kryžiaus keliai atlikti. Skubame visi į laukiančius busus kelionei į mūsų hotelį. Pajudame autostrada, vedančia link Maskvos didmiesčio. Aerodromas yra gal 30-40 km. atstumu nuo paties miesto. Plentas primena mūsiškį 2-20, einantį per Lakeshore-Dorval. Judėjimas iš pradžių lengvas ir mes smagiai švilpiame miesto link. Dešiniajame šone ant kalvos - didelių rąstų kryžiankos, primenančios prieštankines užtvaras. Palydovė mums paaiškina, kad šioje vietoje buvo sulaikyti fašistinių tankų smaigaliai, 1941 metų rudenį, bandę apsupti Maskvą.

Įvažiuojame į senesnius Maskvos priemiesčių rajonus. Jau gal 5-6 val., pas mus pats "rushhour". Judėjimas ir čia sutirštėja. Bet vietoje lengvų mašinėlių, kaip kad pas mus Š. Amerikoje, čia vyrauja sunkvežimiai su iš darbo grįžtančiais darbininkais. Matosi nemažai ir kariško transporto su įvairiais uniformuotais kariškiais. Įdomu, kad visos civilinės ir karišKos automašinos dažytos vienoda spalva - kariška. Pakeliui nemažai naujos statybos. Daugiaaukščiai apartmentų namai stiebiasi abiejuose greitkelio pusėse. Sakoma, kad nežiūrint tūlų vyriausybės narių trukdymų, liaudis veržiasi čia apsigyventi iš įvairių Sąjungos kampų. Maskva jau siekianti 9 mil. gyventojų skaičių.

Jau traukiame per patį Maskvos miestą. Prospektai plačiai ir skoningai išplanuoti. Namai pastatyti gana atokiai nuo paties judėjimo. Jie atskirti eilėmis liepaičių, augančių ant plačių šaligatvių. Platus bulvaras veda pagal Maskvos upę, darančią nemažą kilpą. Dešinėje, anapus upės, matosi aukštais bokštais pastatas. Tai mūsų hotelis Ukraina, kur mes apsistosime porai dienų. Mūsų palydovė paaiškina, kad tokių pastatų Maskvoje yra ir daugiau. Jų tarpe įskaitomas ir Maskvos universiteto centrinis pastatas, berods užsienio reikalų ministerija ir dar vienas apartmento pastatas, bet visai atskiruose rajonuose. Apsistojame ir įsitaisome po 2 žmones kambaryje. Pats pastatas pokarinės statybos, tačiau įrengimai labai senoviški.

Dvi dienas lankome įvairias Maskvos įžymybes: Universitetą, Kremlių ir garsiuosius Parodų Rūmus, kurie man primena mūsų Expo - 67 kompleksą, tik žymiai geresnėje formoje. Patys pastatai yra gelžbetono, kai mūsiškiai buvo statyti tik trumpam laikui, tų vienų metų įvykiui patarnauti. Čia, netoliese, kitame parke randasi sumontuotas buvęs USSR paviljonas Expo-67 Montrealyje.

Patys Parodų Rūmų parkai - tai ištisi gėlynai, paįvairinti marmuriniais fontanais su paauksuotom sto-

(Nukelta į 5 psl.)

DAUGIAKULTŪRIŠKUMAS UGDO STIPRESNĘ KANADĄ.

Kanada didžiuojasi faktu, kad jos piliečiai yra įvairių kultūrų žmonės. Įvairūs talentai, kultūros, techniko specialistai, kuriuos turime, ugdo stipria, dinamiška šalį – Kanadą.

Jusu Kanados vyriausybe, vykdydama pastovia daugiakulturiskumo politika, skatina skleisti kulturinius lobius, kad visi kanadiečiai jais pasinaudotu.

STAI KELETAS BUDU, KURIAIS DAUGIAKULTURIŠKUMAS PADEDA JUMS:

- ☐ Organizacine ir komunikacinė pagalba per ETNINIŲ GRUPIU RYSINE TARNYBA.
- ☐ Zadinimas mūsu kulturinio įvairumo samonės per KANADIECIU IDENTITETO PROGRAMA.
- ☐ Patariamasis komitetas nustato gaires ETNINEM KANADIECIU STUDIJOM.
- ☐ Finansavimas paruosimo priemoniu mokyti NEOFICIALIOM KALBOM.
- ☐ Pagalba organizuojantiem DAUGIAKULTURINIUS CENTRUS.
- ☐ Pagalba imigrantams per IMIGRANTU INTEGRAVIMO PROGRAMA.
- ☐ Finansavimas savanoriskų grupių per PASALPU PROGRAMA PROJEKTAMS.
- ☐ Paruosimas daugiakultūriu filmu per VALSTYBINE FILMU VADYBA.
- ☐ Daugiakulturines istorijos dokumentacija VALSTYBINIAME ŽMOGAUS MUZEJUJE.
- ☐ Suradimas ir saugojimas etnokulturinės medžiagos VIESUOSIUOSE ARCHYVUOSE.
- ☐ Isigijimas knygu neoficialiom kalbom VALSTYBINEJE BIBLIOTEKOJE.

Norintieji pareikšti savo nuomones prašomi rašyti:

Multiculturalism, P.O. Box 365, Station "A", OTTAWA, Ont. KIN 8Z9

Hon. John Munro
Minister Responsible for Multiculturalism

L'hon. John Munro
Ministre chargé du multiculturalisme

KULTŪRINIS PUSLAPIS

VYDŪNO JAUNIMO FONDO PREMIJA

Vydūno Jaunimo Fondo valdybos nariai praneša, kad 1975 m. pasižymėjusio asmens premija atiteko DAIVAI ALYTAITEI-KEZIENEI.

Daiva iš profesijos chemikė, penkių vaikų motina, sugebėjo ne tik auginti gražią lietuvišką šeimą, bet tuo pačiu metu duoti didelį asmeninį įnašą lietuvių visuomenei, ir ypač politinėje veikloje. Ji yra viena iš nepailstančių veikėjų Brazinskų byloje. Simo Kudirkos laisvės laimėjimas tai irgi didele dalimi Daivos asmeninės kovos nuopelnas. Ji parodė, kiek pavienis asmuo įdėdamas atkaklaus darbo, gali atsiekti politinėje veikloje.

Šiuo metu Daiva yra Akademinio Skautų Sąjudžio narė, JAV LB Visuomeninių Reikalų Tarybos narė, Laisvės Žiburio radijo programos New Yorke angliškos dalies vedėja, Amnesty International organizacijos narė. Ji buvo Americans for Simas pirmininkė.

Vydūno Jaunimo Fondas džiaugiasi Daivos Kezienės atsiekimais.

Vydūno Jaunimo Fondas

RETAS SVEČIAS - "LIETUVIS ŽURNALISTAS"

Pranys Alšėnas

Mano pastogę ką tik pasiekė Lietuvio Žurnalisto, L.Ž.S-gos neperiodinio leidinio 6-sis numeris, datą pasižymėjęs 1976 m. sausio mėnesį.

Leidinys gerame popieriuje, žurnalo formato, gražaus laužymo, 32 psl., talpinąs savyje ellės rašto žmonių darbus ir daugelį nuotraukų bei iliustracijų. Viršelyje-dvielų laikraštininkijos generacijų montažas, kuriame talpinamas vieno iš jauniausių mūsiškių žurnalistų išeivijoj fotografinis portretas. Tai Viktoro Nakos ir, bene trigubai vyresnio amžiaus asmens, filosofijos magistro, kun. Vytauto Bagdanavičiaus, MIC šaržas bei jo pamėgtojo "hobby"- tapybos pavyzdys.

Tekstuose pirmuoju eina LŽS-gos pirmininko, Juozo Valšnio, S.J. rašinys - "Žvilgsnis į ateitį". Toliau apie Vyt. Bagdanavičių, kaip gilios minties ir plačių užmojų laikraštininką rašo Juozas Prunskis. Gi savotiškai taiklų ir nuotaikingą raštą, kaip liudijimą apie laikraščius ir mus visus, atmuša Bronys Raila, pavadindamas tai mintimis apie neįvykusį spaudos teismą.

Dar toliau prof. J. Žilevičius perduoda atsiminimų žiupsnelį, 60 metų sukakties nuo jo pirmojo honoraro gavimo proga. Rašinukas -labai nuotaikingas, tik, gaila, pertrumpas. Prie tų atsiminimų žiupsnelio- ir J. Žilevičiaus studentiška nuotrauka, dar niekur nebuvusi spausdinta.

Prof. J. Puzinas rašo apie žurnalistikos vadovą, patiekdamas vieno puslapio rašinį-Žurnalistiką Sutinkant.

A. Pužauskas žvelgia į Liet. Žurnalistų S-gos posėdžius, darbus ir nutarimus. J. Janušaitis, labai linksmai nusiteikęs nuotraukoje, meta žvilgsnį į praeitį, o tolėliau LŽS-gos centro v-ba nuotraukoje ir aprašyme apie jos darbus ir rūpesčius ir Rinkiminės K-jos aktas apie naujai išrinktąją, geriau pasakius, perrinktąją Centro V-bą.

Vakarės, kaip D. Vakarės, kaip Centro V-bos iždininkės pranešimas ir pasibėdavojimai apie sunkumus ir vargus, turint reikalą su pinigais...

Jaunoji žurnalistė E. Pakštaitė, taip pat C. v-bos narė, rašo apie jaunuosius spaudos bendradarbius, daugelį jų parodydama ir nuotraukose.

Alfonsas Nakas-paberia žurnalistų veiklos nuotrupų, žiūrint į jas iš 15-kos metų perspektyvinės panoramos.

Jonas Kuprionis rašo apie Los Angeles žurnalistus, o Jonas Karka- apie torontiečius.

Gi Lietuvio Žurnalisto redaktorius, Vytautas Kasniūnas, pažarsto savo apdūmojimus ir nuotykius skilty-je Nuoširdžiai ir Atvirai. Anot redaktoriaus, Kasniūno:

"Kai kas sako, kad LŽS Centro valdyba perdaug maldauja ir net verkšlena, prašydami, kad visi redaktoriai prikausytų sąjungai.

Iš tikrųjų taip jau nėra. Perėmę v-bos pareigas mes sąrašuose radome daug žymių redaktorių, priklausančių sąjungai. Darydami vizitus ir aplankę veik visas redakcijas, mes į kai kuriuos redaktorius kreipėmės su prašymu. Vieni mielai sutiko, kiti suabejojo, treti-ji pasižadėjo, o ketvirtieji-metė ir piktesnį žodį. Ačiū viems"...

Gi įdomiausia reakcija - trijų redaktorių. Štai ji:

"Gavome iš kelių redaktorių/trijų/pranešimus, kad jie nenori priklausyti sąjungai. Sako, neprikausiau, neprikausau ir neprikausysiu. Kitas vėl: negaliu priklausyti, nes tą ir tą perdaug garbinate. Ačiū ir už tai"....

Toliau iš kronikos ir įvykių: žurn. Algiui Rukšėnui įteiktas Book Award už jo knygą Day of Shame/medalis už knygą apie S. Kudirką/. Patieklamas J.P. Palukaičio projektas: Lietuvių tremties periodika, žinia apie Vyt. Alanto laimėtą premiją už novelę Dirvos konkurse. Kreipiamasi į skaitytojus, prašant paremti padegėlę Dirvą. Žinios apie mirusius plunksnos darbininkus, samprotavimai apie numatomą išleisti Lietuvių žurnalistų metraštį. Skaitytojų laiškai, paminimos kun. Vyt. Bagdanavičiaus dvi sukaktys-30 metų žurnalistinio darbo ir 40 metų kunigystės, ir t.t.

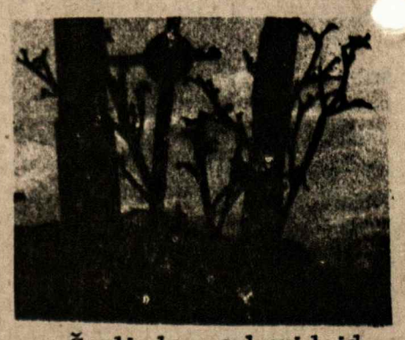

Šaulių kuopa, kuri leidžia knygą apie vysk. Motiejų VALANČIŲ/ "Žemaičių Didysis" - dr. G. Valančiaus/, labai prašo lietuviškos knygos mylėtojus užsisakyti ją iš anksto.

Aukas ir prenumeratas siųsti pirmininko vardu: K. Karuža, 3675 Monon Str., Los Angeles, Calif. 90027.

Rėmėjų sąrašas bus paskelbtas knygoje, kuri jau renkama spaustuvėje.

K. Karuža

Iš:

Jurgis Gliauda

PAGAIRĖ

Jakavonio kartojamas žodis "genijus" skambėjo užgauliai ir kėlė nepasitikėjimą. Pagaliau, kada Tadukui tikrai įgriso tas žodis, jis paklausė Ulbos:

- Kas yra genijus?

- Tai guf rus žmogus, - paaiškino Ulba.

- O katinas? Ar jis gali būti genijus?

Po valandėlės jis gavo atsakymą:

- Jeigu katinas gudrus, jis yra genijus.

- O kodėl Jakavoniai nevadina savo katinų genijais.

Po valandėlės buvo gautas atsakymas:

- Jakavonis galvoja, kad jo katinai negudrūs.

Antroji labai sudėtingos Taduko gyvenamosios filosofijos padala buvo Jakavonių katinai. Katinas ne šuo. Katino gyvenimo būdas yra išdidaus, egoistinio ir egotistinio padaro gyvenimo būdas. Katinas nenori paklusti žmogui, bet nori gyventi išdid-iai, savaranki-ai, gilindamasis į savo mintis, puoselėdamas savo gyvenžiūros pajauti-mą.

Kada žmogus turi katiną, ne katinas taikosi prie žmogaus, bet žmogus taikosi prie katino asmenybės. Jakavoniai, nebuvo jokios abejonės, buvo savo katinų vergai.

Katinų snukių išvaizdos, jų ilsėjimosi ir meditacijų pozos, akių merkimas, ausų pašaipūniškumas - viskas tai reiškė jų panieką aplinkai, kartu ir žmogui, kartu ir jų šeimininkams Jakavoniams. Baidomas katinas nubėgdavo šalin, bet bėgdamas neprarasdavo savo išsaukiančio išdidumo.

Šitą katinų filosofiją jautė Tadukas. Tai jautė ir Ulba. Todėl čia jų svarstybos sutapdavo į vieną siekį: susitikus su Jakavonių katinais, rodyti, kad jie, vaikai, už katinus pranašesni. Iš tikrųjų koks grubus išsūkis žmogui, kada pašauktas kici-kici katinas nesiteikia į žmogų nė galvos pasukti, nė pažvelgti.

Palengva į katinų pergalėjimo teoriją įsisuko jų išbaltinimo teorija. Jeigu katinams neduoti jokio maisto, vien pieną, pieną, pieną - jie pasidarys balti, kaip pienas, kaip sniegas. Teorija reiškė norą parodyti katinams žmogaus išmonę.

Ulba kurstė brolį:

- Jie nenori į mus žiūrėti, o mes juo išbaltinsime.

Ir abu mokslininkai kikeno, kikeno, ir susitikimas su katinais atrodė įdomus, nes katinai nenujaučia vaikų suokalbio.

Trečioji Taduko gyvenimo filosofijos padala buvo santykiai su tėvais ir kartu su Ulba. Viskas čia buvo savaime suprantama, neteikė intereso svarstyti, stebėti, kaip nors pertvarkyti. Tėvai taip mažai kišosi į jo gyvenimą, kad jų buvimas greta jo neteikė jam rūpesčių. Jie valgė, kalbėjo, gyveno po tuo pačiu stogu. Jie visi, tėvai ir vaikai, stoiškai stebėjo, kaip pro prakiurusį stogą, lietui pasmarkėjus, virtuvėje laša pro lubas.

Viskas, su kuo sutapo tėvai, buvo taip įprasta, nesudėtinga ir kasdieniška. Čia nebuvo akstino svarstyboms. Motina visad kvepėjo saisvu ir nepatrauklių pudros dvelksniu, o tėvas kai kada maloniai - alumi. Tie kvapai paaiškėdavo, kada tekdavo būti arti tėvų. Tėvo rankos buvo kietos, motinos-labai gležnos. Tėvas kirpdavo nagus, motina nagus augino, ir nagai buvo rusvi ir įtartinai smailūs. Tėvai neteikė Tadukui problemų. Tėvai buvo greto jo nepastebimi, kaip aplinkos dalis, kaip oras.

PAŽINKIME PRAEITĮ!

Iš:

PIRMASIS LIETUVOS STATUTAS

/tęsinys/

Trečia bausmės forma tai pabaudos, einančios valdovo iždan. Pabaudų dydis priklauso nuo atlyginimo nukentėjusiajam ir yra arba lygus tam atlyginimui, arba dvigubai už jį didesnis..

Retkarčiais pasitaiko ir kitokio tipo bausmių už nusikaltimus, kur mirties bausmė netaikoma, k.a. kalėjimas, rankos nukirtimas /III-14/ ar nuplakimas /XIII-1/. Pastaroji bausmė skiriama tik nelaisviesiems šeimynykščiams tais atvejais, kai jų asmeninio turto, vadinamosios bandos, neužtenka atlyginimui ir pabaudai sumokėti.

Žemės valdymas

...

Dvarai buvo skirstomi pagal tai, kokia buvo jų nuosavybės kilmė. Jie buvo arba paveldėti iš tėvo, motinos ar senelio, arba pirkti, arba suteikti. Suteikti žemę galėjo arba pats valdovas, arba koks ponas; suteikimas galėjo būti arba laikinas, sąlyginis, susijęs su kuriomis einamomis - pareigomis, arba "amžinas", atsieit, visiškon nuosavybėn. Ypač, didieji kunigaikščiai, turėdami milžinišką žemės fondą, dažnai skirdavo didesnius ir mažesnius plotus užsitarnavusiem asmenim. Todėl suteiktieji dvarai tekste taip pat vadinami užtarnautais arba dovanotais.

Paveldėtieji dvarai nebuvo absoliuti savininko nuosavybė. Tiesa, kol gyvas, jis galėjo juos valdyti ir net užstatyti, bet parduoti ar testamentu užrašyti galėjo tik įstatymo nustatytą jų dalį, būtent, ne daugiau, kaip vieną trečdalį.... Likusi didesnioji dvaro dalis turėjo pereiti paveldėjimo keliu savininko sūnums ar kitiems artimiesiems. Tiesa, gyvas būdamas, galėjo atiduoti sūnums dalį savo žemės. Atidalinimas turėjo didelės reikšmės tuo, kad sūnui atidalintoji žemė nebuvo konfiskuojama už tėvo nusikaltimus, jei sūnus pats buvo nekaltas /I-4/.

Dukterys galėjo irgi paveldėti žemę, bet joms ištekant į užsienį /įstatymai įsakmiai mini Lenkiją ir Mazoviją/, gimines iš tėvo pusės turėjo dukterims sumokėti jų paveldėtosios dalies vertę, o žemę patys pasilaikyti/IV-2/. Jei tėvai turėtų ir sūnų, ir dukterų, o, tėvams mirštant, dukterys nebūtų ištekėjusios ir kraitis joms nebūtų buvęs paskirtas, tai jų dalis turėjo būti lygi vienam ketvirčiui jų tėviškės vertės...Ši proporcija neprikausė nuo sūnų ir dukterų skaičiaus: jei būtų vienas sūnus, o kelios dukterys, jis vis vien gauna tris ketvirčius, o dukterys pasidalina likusįjį ketvirtį ir atvirkščiai, viena duktė vis tiek gauna visą ketvirtį, o jos broliai, kiek jų bebūtų, dalinasi likusiuosius tris ketvirčius

Vyras vesdamas savo nuotakai užrašydavo įkraitį, t.y. pinigų sumą, garantuotą jo nekilnojamuoju turtu, kurią vyrui mirus, ji turėjo gauti iš vyro įpėdinių, vaikų ar kitų giminių ir iš tos sumos gyventi našlaudama. Įstatymas pataria tėvams pasirūpinti, kad jų dukterims įkraitis būtų užrašytas dar prieš santuoką, nes po to įkraičio užrašyti nebegalima /IV-8/. Vyrui mirus ir vaikams užaugus, našlė turi gyventi iš įkraičio, o jei įkraičio nebūtų, tai, iki antrąsyk ištekėdama, gali naudotis lygia su vaikų jos vyro turto dalimi, o jei vaikų nebūtų, tai trečdaliu ./IV-1, 2, 3, 4, 5/.

Dėl žemės ribų, aišku, kildavo tarp kaimynų ginčų. Jiem išspręsti reikėjo ribas vietoje apžiūrėti ir ištirti. Aukštieji pareigūnai, kuriems priklausė teismo galia, nebuvo reikalaujami važinėti po miškus ir laukus ribų apžiūrinėti. Tas pareigas turėjo atlikti atskiri pareigūnai, vadinamieji raitieji teisėjai /jezdoki/, kurie atlikdavo vietos apžiūrėjimą ir kurių turėjo būti du ar daugiau. Bylų dėl žemės ribų sprendimai turėjo būti daromi remiantis vietos apžiūrėjimo duomenimis, ten rastomis ribos žymėmis, k.a. kapčiais, ežiomis ir kaimynų parodymais. Tačiau, žemės bylų liudininkai tegalėjo būti krikščionys, vis vien katalikai ar stačiatikiai; žydams ir totoriams Statutas įsakmiai draudžia liudyti tokiose bylose /VIII-5/.

Medžioklė ir bitininkystė

Iš Statuto sužinome, kokie buvo svarbesni medžiojamieji žvėrys ano meto Lietuvos girlose ir kaip kuris buvo vertinamas./IX-2/. Už sumedžiojimą žvėries svetimoje girioje savininkui sumokamos šios sumos: už stumbrą dvylika rublių grašių, už briedį šeši rubliai, už elnią trys rubliai, už šerną rublis, už stirną puskapis grašių, o už lūšį rublis. Taurai neminimi, matyt, tais laikais jie jau buvo iš mūsų girių išnykę. O laukiniai arkliai ne tik dar buvo medžiojami, bet, matyt, buvo jų gana apsčiai, nes jie verinami tik tiek, kaip pusė briedžio ar ketvirtadalis stumbro. Smulkesni gyvuliai- lapės, zuikiai, šeškai ir kt.- ar paukščiai Statute neminimi. Medžioklei turėta įvairių rūšių šunų ir sakalų už kurių pavogimą ar sužalojimą atlyginimas irgi smulkiai nustatomas pagal jų veislę /XII-10 ir XII-14/.

Medžioklės įstatymai buvo labai griežti: užmušimas žvėries svetimame miške prilyginamas vagystei, o už vagystę baudžiama mirties bausme. Tačiau tokia bausmė buvo skiriama tik tokiu atveju, kai medžiotojas buvo pagaunamas svetimame miške su užmuštu žvėrim, ir tas žvėris nebuvo perbėgęs, medžiotojo sekamas, iš jo paties į kito asmens mišką" / IX-1/.

Bitininkystė tvarkoma tame pačiame skyriuje kaip ir medžioklė, nes abu darbai buvo susiję su girlomis. Bitės laikėsi drėvėtuose medžiuose girioje arba ten pat iš tokių medžių padarytuose aviliuose. Šitokie aviliniai medžiai ir juose esančios bitės galėjo priklausyti ne girios savininkui, bet kitam asmeniui / IX-3/. Bitininkas turėjo teisę imtis miško medžiagos bitininkystės reikalams, o girios savininkui buvo draudžiama taip tvarkytis savo girioje, kad dėl to nukentėtų kitam asmeniui priklausą aviliniai medžiai. Bitininkas savo medžiais galėjo laisvai disponuoti, parduodamas ar atiduodamas dukterius į kraitį /IX-6/. Tas pats straipsnis pažymi, kad valstiečių tarpe dažnai kildavę ginčų dėl bičių medžių nuosavybės, ir nustato, kaip tokios bylos turi būti sprendžiamos: reikia apžiūrėti bitininkų medžiuose padarytas žymes ir bylą išspręsti naudai to, kurio žymės senesnės. /b.d./

4 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Čiurlionio minėjimas Otavoje

Ottawos Lietuvių Bendruomenė suruošė platesnio masto Čiurlionio 100 metų gimimo sukaktiės minėjimą, kad kiek galima daugiau supažindinti kanadiečių visuomenę su šiuo žymiu lietuvių dailininku ir muziku. Pagrindinė festivalio dalis yra Čiurlionio kūrinių paroda, paskaitos apie jo meną, jo dainų koncertas ir iškilmingos pamaldos, dalyvaujant Popiežiaus Nuncijui arkivyskupui Angelo Palmas.

Čiurlionio reprodukcijų paroda. Reprodukcijų paroda vyko Public Archives parodų salėje nuo sausio 17 iki vasario 16. Išrinkta virš 50 reprodukcijų ir dalis iš jų padidinta gan arti iki pavekslų tikro dydžio / 16 iš 20 ir 20 iš 24 inčų/, kad sutelkti tikresnį Čiurlionio kūrinių vaizdą. Public Archives turėjo kelias sales, skirtas parodoms ir filmų demonstravimui ir paskaitoms. Todėl parodą pamatė nemažas skaičius žmonių, kurie gal ir specialiai į parodą neitų.

Festivalio atidarymas. Atidarymas vyko National Arts Centro salėje, vadinamoje "Salon" sausio 17 d. Pradėta prof. J.M. Vaštokienės paskaita anglų kalba apie "M. K. Čiurlionį ir jo vietą meno istorijoje". Prof. Vaštokienė dėsto Trent Universitete antropologiją ir meno istoriją ir yra parašiusi didesnę studiją apie Čiurlionį. Prelegentė labai vykusiai palygino Čiurlionį su kitais pasaulio vardo dailininkais, bet Čiurlionis lieka savotiškas ir individualus. Paskaita buvo iliustruota skaidrėmis. Paskaitininkę pristatė ir jai padėkojo šventės ruošimo darbų koordinatorius J. Danys.

Oficialioje dalyje Apylinkės pirmininkas V. Radžius pasveikino visus susirinkusius ir padėkojo visiems parėmusiems festivalio organizavimą. William Douglas atstovavo ministerį daugiakultūriniams reikalams John Munro ir po trumpos kalbos oficialiai paskelbė festivalį atidarytu.

Toliau sveikino senatorius Paul Yuzyk ir pasidžiaugė, kad lietuviai turėjo tokį didį menininką, kaip Čiurlionis. J.A. Lavergne sveikino The Carling Community Arts Foundation vardu, kuri parėmė šventės organizavimą.

Toliau sekė priėmimas visiems kviestiems svečiams, kurių buvo arti šimto. Jų tarpe buvo National Gallery atstovas M. Pantazzi, Museum of Man atstovai ir kiti.

Koncertas. Koncertas, skirtas Čiurlioniui, įvyko sausio 24 d. toje pačioje National Arts salėje "Salon". Tai puošni ir reprezentacinė salė, bet nedidelė, todėl dalyvių skaičius turi būti ribotas. Programą išpildė Hamiltono mergaičių choras "Aidas", solistai Gina Čapkauskienė ir Vaclovas Verikaitis. Akompanavo Jonas Govedas.

Pirmoje koncerto dalyje "Aidas" padainavo Čiurlionio "Aš našlaitėlė", "Taip toli žadėta" ir "Anksti rytą kėliaus". G. Čapkauskienė solo padainavo Čiurlionio "Beauštanti aušrelė", "Siuntė mane motinėlė" ir "Prapuoliau motuše". G. Čapkauskienė ir V. Verikaitis padainavo kartu Verikaičio pritaikytą duetui Čiurlionio "O lekia gulbių pulkelis".

Čiurlionio dainos Kanadoje buvo dainuojamos pirmą kartą, o ir Šiaurės Amerikoje, berods, tik viena iki šiol buvo dainuota dainų šventėje.

Antroje dalyje buvo įvairios lietuvių liaudies ir kompozitorių dainos: "Puota girelėj žaliojoj", "Nemunas atves"/Venckaus/, "Lauksiu tavęs atėinant"/A. Raudonikio/, "Ramovėnų maršas" /B. Jonušo/.

Solistas V. Verikaitis kartu su choru atliko "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka"/J. Šimkaus/ ir "Apie Joną ir mollio uzboną".

Solistė G. Čapkauskienė solo padainavo "Apynėlis" /G. Gudauskienės/, "Dainos gimimas" /B. Budriūno/ ir "Gėlės iš šieno" /V. Jakubėno/.

Ir choras ir solistai publikos buvo labai šiltai priimti ir paprašyti padainuoti papildomų dainų. "Aido" choras yra disciplinuotas ir tiksliai ir melodingai atlieka visas dainas. V. Verikaitis parodė savo meistriškumą dainų interpretacijoje ir savo plataus balso tonacijoje. G. Čapkauskienė su jai įprastu rūpestingu išpildymu išgavo įvairius niuansus iš Čiurlionio dainų, nors jos nebuvo rašytos solo dainavimui. O visu savo stiprumu pasireiškė "Gėlėse iš šieno". Ši daina yra arti operos arijos.

"Aido" ansamblis su tautiniais rūbais labai spalvingai atrodė koncertų salėje.

Vyresnysis patarėjas etniniais reikalais Brian Marshall pasveikino ministerio John Munro vardu. Laiškais sveikino buvęs daugiakultūrinių reikalų ministeris dr. S. Haidasz, Ontario Industrijos ir Turizmo ministeris Claude Bennett ir L. Alexander parlamento narys iš Hamiltono. Pirmininkas V. Radžius padėkojo choristams

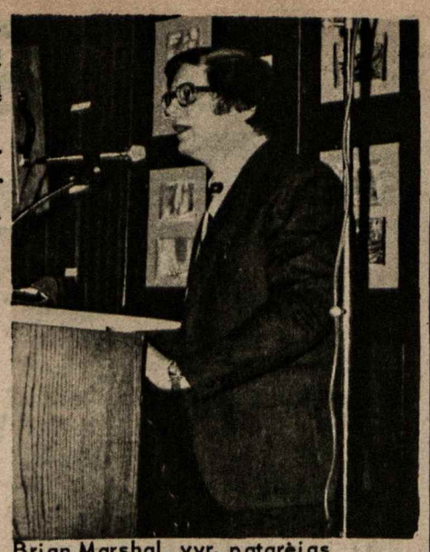

Brian Marshal, vyr. patarėjas etniniais reikalais.
Nuotr. B. Čeponkus.

ir solistams už gražiai atliktą programą ir pasišventimą, atvykstant į Ottawą šiam reprezentaciniam koncertui Čiurlioniui pagerbti ir lietuvių vardą daugiau pagarsinti kanadiečių visuomenėje.

Rep.

(Bus daugiau)

ČIURLIONIO FESTIVALYJE OTTAWOJE . Solistai Gina Čapkauskienė, Vaclovas Verikaitis su dalimi "Aido" Mergaičių choro po koncerto, kartu su ottawiskėms mergaitėms įteikusioms gėles.
Nuotrauka B. Čeponkaus.

st.catharines

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Ir šiemet didingai praėjo 16-tos Vasario šventė. Nors šių metų bendruomenės v-ba susideda tik iš moterų, nors jos pal aikė minti, kad šiemet galime sau leisti kukliau šią šventę atšvęsti, tačiau laimingų aplinkybių dėka, šventė buvo atžymėta gražiai, plačiai ir reikšmingai.

Lietuviška radijo programa anglų kalba truko 45 min. vasario 13 dieną. Plačiai buvo aptarta dabartinė Lietuvos padėtis Rusijos vergijoje. Dialogo forma kalbėjo pats radijo stoties vedėjas ir Nijolė Latauskzitė-Zeliazniik. Protarpiuose buvo grojamos 9 lietuviškos plokštelės, pradedant nuo liaudies dainų, iki operos ištraukų. Tilpo dalis Anykščių Šilelio, išversto į anglų kalbą ir tilpo dvi maldos iš Sibiro Maldaknygės . Atsiliepimai labai geri ir ši programa dar sykį buvo perduota 15 vasario. Iš anksto paskelbta radijo programoje be abejo turėjo daug kanadiečių klausytojų.

14 vasario miesto burmistras prie rotušės perskaitė raštą, skelbiantį 16 Vasario Lietuvos Dieną St. Catharines mieste. Po to jis pats iškėlė lietuvišką vėliavą, dalyvaujant būreliui lietuvių ir vietinės spaudos fotografui-reporteriui.

15 vasario, sekmadienį, įvyko iškilmingos pamaldos, dalyvaujant visų organizacijų vėliavom. Girdėjome labai gražų tėvo Juvenalio Liaubos pamokslą, buvo padėta gėlių plokštė prie laisvės paminklo.

Po pietų įvyko meninė dalis slovakų salėje. Paskaitą gražiai ir reikšmingai paskaitė hamiltonietė Birutė Juozapavičienė. Po to pasirodė Hamiltono lietuvių teatras Aukuras ir vietinis Nemuno ansamblis. Abu jie išpildė pasigėrėjimo pilną programą.

Po to vyko visų šventės dalyvių, menininkų bei visuomenės bendras pobūvis prie labai skoningai ir puošniai papuoštų stalų. Dalyvavo apie 170 žmonių ir dar kai kam pritrūko vietų, nes nebuvo laiku užsirašyta.

Pobūvio metu irgi vyko programa, duodant progos sys susirinkusiems pasiklausyti garbingų savanorių žodžių . Kalbėjo dar organizacijų pirmininkai bei Aukuro ir Nemuno atstovai. Viskas praėjo nuotaikingai ir gražiai, nes kruopščių v-bos moterų rankų viskas buvo atlikta puikiausiai.

16 Vasario proga gauti sveikinimai ir linkėjimai iš federalinio parlamentaro G. Parent, kultūros bei ren - ginių ministerio Robert Welsh, miesto burmistro Joe Reid ir pavergtų tautų organizacijos Eduard Dzierżek. Visi šie sveikinimai buvo perduoti per paminėtą radijo valandėlę.

• Lenkų Kongresas Vasario 16 proga vienbalsiai priėmė rezoliuciją ir sveikindami lietuvius, linkėjo lietuvių tautai kuo greičiau atgauti laisvę ir nepriklauso - mybę.

• Pasaulio lietuvių inžinierių bei architektų sąjungos leidžiamas žurnalas Technikos Žodis įsidėjo Audronės Pavlčiūtės gražią nuotrauką su prierašu, kad Audronė, baigusi chemijos mokslus magistro laipsniu , yra pakviesta tos sąjungos darbo talkon.

Audronė mums visiems gerai pažįstama, nes ji gimė St. Catharines ir būdama dar labai maža jau dalyvaudavo mūsų renginiuose visus stebindama savo gražia išvalzda ir dideliais gabumais. Kiek žinome, ji ir būdama Amerikoje stipriai ir visą laiką reiškiasi lietuvybės veikoje. Linkime Audronei gražiausios ateities tiek asmeniškame, tiek visuomeniniame gyvenime !

Kor.

KREIVI VEIDRODŽIAI

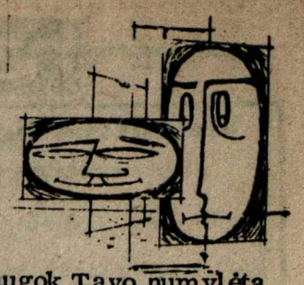

SPAUDOJE PASIŽVALGIUS:

• Lenkiškasis Dieve, apsaugok Tavo numylėtą Lenkiją nuo pagonių lietuvių.

• Kai Kristus jojo į Jeruzalę, tai žmonės švarkus ir medžių šakas Jo garbei klojo asilui po kojų, ant kurio sėdėjo Kristus.

• Lietuva buvo pilna katalikiškų parapijų, bažnyčių, varpinių ir kryžių.

• Ten kur viešpatauja velnias, ten viešpatauja melas, nes velnias yra melagis ir melo tėvas.

• Jeigu senis taip kalbėtų, tai pamanyčiau, kad jam smegenys kalkėja.

Vitalius

VYSKUPO STEPONAVIČIAUS...

(Atkelta iš 1 psl.)

gina visus susitaikyti, kai saugumo ir bendradarbiavimo Europoje pasitarimo rezultatai teikia galimybės pasiekti savitarpio pasitikėjimo ir įgyvendinti pilną religijos laisvę, gera būtų, kad ir mūsų padangėje būtų pašalinti nesutarimai ir įsigalėtų susitaikymas ir pasitikėjimas.

Tikiuosi, kad mano trėmimo byla bus peržiūrėta ir leista eiti man Vilniaus Arkivyskupijos vyskupo-ganytojo pareigas.

Vilniaus Arkivyskupijos Apaštališkasis Administratorius
Vysk. Julijonas Steponavičius
Žagarė, 1975 rugsėjo 15.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų įgaliotiniais.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — $30.00, pusei metų — $16.00, trims mėn. — $8.50, vienam mėn. $3.00. Kitose JAV vietose metams — $26.00, pusei metų — $14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — $31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitę nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu ..... dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS .....

ADRESAS .....

A A A

JEIGU GERI IR GALI GERTI – TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GĖRIMAS IMA NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI – ATEIK PAS MUS. MES GALIME TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ
(Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečiadienį, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, La Salle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagelbos. Ateięs pas mus – nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui G. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

PRENUMERATA $ 10.00 metams ir $6.00 pusei metų.
KELEIVIS
PUBLISHING COMPANY
TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Tony's Photo Studio
2680 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI · VEDYBOS · KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
ĮVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

hamilton

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

MOKAME UŽ:	
Depozitus (P.C.A)	6%
Santaupas (Nuo spalio 1 d.)	8½
Terminuotus depozitus 1 metų	9½
IMAME UŽ:	
Asmenines paskolas	12%
Nekilnojamo turto paskolas	11%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $ 7,000.000

Hamiltone pirmoje lietuvių šokių ir dainų šventėje Montrealio lietuvių jaunimo ansamblis "Gintaras". Algifoto nuotraukoje – ansamblis, vad. Z. Lapino groja tautiniu šokiu atlikejams ir viršuje ansamblio kvartetas ir kt.

BROLIŲ MILŽINŲ ŠALY...

(Atkelta iš 3 psl.)

vylom, valzduojančiom kiekvieną respubliką. Virš geležinių įžangos vartų vyro ir moters figūros, laikančios aukštai iškeltą javų pėdą su auksiniėm varpom.

Priešais erdvių pavilioną į dangų stiebiasi raketa, kuri berods, iškėlė į erdves pirmąjį kosmonautą Jurij Gagariną. Ant žemės stovi modelis mūsų lėktuvėlio dvisprausminio Tupolevo, kuris neš mus į Vilnių. Pats erdvių pavilionas yra kimšte užkimštas įvairiausiais eksponatais, pradedant pirmuoju sputniku ir baigiant Apollo-Sojuz maketu, kuris faktinai turėjo erdvėse susitikti kaip tik keletą dienų vėliau.

Na, Kremlius su savo masyviais pastatais už aukštų mūro sienų ir galingų geležinių vartų primena lankytojams rūsčias, didingas ir tragiškas Rusijos carų dienas. Tos bažnyčios su saulėje žerinčiais paauksuotais bokštais ir tie gelsvi keturaukščiai rūmų korpusai-dalis jų dabar paversti kaipo dabartinės vyriausybės aukščiausios tarybos rūmai, kiti-tautybių rūmai, treti vėl Prezidiumo rūmai. Buvę carų rūmai paversti muziejais, perkrautais visokiausiom carų karūnom su brangiaakmeniais, brangiausiais servyzais, padovanotais kitų pasaulio galiūnų. O tos karietos – nuo primityviausių mužikų darbo rankų, iki puikiausių, pagamintų Anglijoje ar kitur Vakarų Europoje. Toliau vėl popų ir metropolitų sidabru, auksu ir perlais išsiuvinėti bažnytiniai drabužiai, mitros, tijaros. Gryno aukso ir sidabro religiniai indai. Sidabru kaustytos liturginės knygos. Deimantų kambarys yra saugomas ginkluotos sargybos ir rodomi publikai tik specialiais atvejais. Sakoma, kad carų deimantų kolekcijos Kremliuje yra pasauly didžiausios.

Maskvoje mums vadovavo gidė iš išvaizdos žydaitė, bet puikiai kalbanti angliškai ir gerai vartojanti vakarietišką jumorą, ką laikas nuo laiko įpina ypač aiškinant Rusijos carų istorijas.

Mūsiškė lietuvaitė iš Vilniaus kol kas buvo bedarbė. Ji tik paskutinį vakarą, prieš išskrendant į Vilnių, mums aprodė garsųjį Maskvos požeminį – Metro.

Apvažiavome visą Maskvą cirkeliniu ruožu, kuris kertasi su kitomis linijomis, išeinančiomis spinduliu iš Maskvos centro į priemiesčius.

Bus daugiau.

V. Bačėnas 2224 DUNDAS STREET W., TORONTO, ONTARIO M6R 1X6

All Seasons Travel, S.D. Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti **tel. 533-3531**

toronto

popietė savuose namuose

S. Pranckūnas

Iš vasaros nuotykių –

Papietauti atėję abu tautiečiai, dar tebėra labai susijaudinę. Nežiūrint, kad šiandien jau sekmadienis, kad jie buvo pamaldose ir kad jie yra čia, jaukioje, lietuviškoje atmosferoje, jie dar vis negali pilnai atsipeikėti iš po vakarykščio patyrimo. O buvo taip, kad vakar šeštadienio proga, jie buvo persikėlę į Toronto salą; ten pasimaudyti ir saulėje pasikaitinti. Į vieną iš tų patrauklųjų, prie pat miesto esančių salų Hanlan Point, kur torontiečiai vasaros metu randa malonią poilsio vietą. Kas keliolika minučių kursuoja laivai, už mažą atlyginimą sutelkia visus persikėlimo patogumus. Nežiūrint, kad Ontario ežere vanduo yra ilgai šaltas ir apšyla tik apie rugpiūčio vidurį, bet abu ten buvę tautiečiai, gerai pasimaudė. Nuvykę anksčiau, besimaudami išvargo, o prisibijodami gauti per daug saulės, jiedu pasitraukė į krūmų pavėsį. Taip jiedu besilsėdami toje paūnksmėje, nejučiomis ir užsnūdo.

Kaip ilgai miegojo, jie negalėtų pasakyti. Sekantį ką jie išgirdo ir, greičiausiai, kas juos pažadino, buvo žmonių triukšmas. Pravėrę akis, jie pamatė vėlesniam popiečiui čia prigūžėjusių daugybę žmonių. Atrodė, kad gražusis rugpiūčio šeštadienis sutraukė čia visus torontiečius. Arčiau prie vandens, smėlėtame paplūdimyje nuogalių buvo tiek daug, kad nebesimatė net laisvos vietos.

Bet kokių nuogalių...

Tik dabar abu tautiečiai išplėtė akis. Apie juos ir paplūdimyje buvo visai nuogi žmonės. Ir vyrai, ir moterys.

Pradžioje jie manė, kad tebesapnuoja, ar kokia negada juos čia ištiko. Bet juo daugiau žiūrėjo, juo daugiau įsitikino, kad čia yra nuoga tikrovė. Jiedu tik susižvalgė ir net neapsirengę, susigriebę savo daiktiukus, dūmė kuo greičiau iš tos vietos.

Tuo tarpu į jų pasakojimą įsiterpia šalia sėdėjęs pietautojas. Jis, neva, norėdamas plačiau paaiškinti, sako skaitęs apie tuos nuogalius vietinėje spaudoje, Bet kaip ten buvę parašyta, kad visiškų nuogalių buvusi tik dalis. Negi mūsų iškilavę tėvynainiai būtų patekę į tą ypatingą dalį. Šiaip kiti buvę padorioje maudymosi aprangoje. Kas įdomiausia, kaip ten spaudoje buvo minima, kad ir policija ne tik nenorinti, bet ir negalinti tuo reikalu nieko padaryti. Kas būdinga, kad toji žinutė priminusi jam prieš 20 metų turėtąjį pirmą patyrimą.

Tuomet jis būdamas dar jaunas vyras ir sužinojęs, kad laivu galima nuplaukti į salą, pirmą gražesnį ankstyvo pavasario šeštadienį taip ir padarė. Nepagalvojęs, kad dar būtų galima maudytis, jis nepasiėmė net kostiumėlio. O gal tuo metu jo dar ir neturėjęs. Bet diena išvirto į tokią pasigėrėtiną popietę, kad jis negalėjo neišmėginti vandens. Ir batus nusimovęs, ir kelnes pasiraitęs, jis braidė ir pratinosi. Kaip čia būtų buvę puiku visam pasimirkyti. Braidydamas po vandenį Hanlan Point paplūdymyje, tematydamas tik atokiau vieną kitą tokį pat drąsuolį, jis sugalvojo išeiti. Pasirausęs po kišenes ir suradęs tris nosinaites, tarėsi sukombinuosiąs priedangą. Nuėjęs į vešlių žilvyčių krūmus, jis taip ir padarė. Taip, tokiu būdu problema buvo išspręsta. Nežiūrint, kad vanduo dar buvo neišpasakytai šaltas, mėgavosi juo, plaukė ir visturėjo skubėti į krantą. Kojas imdavo net gelti, kiek ilgiau užsibuvus vandenyje.

Po poros valandų, pamatęs kūno odą gerokai paraudusią, jis apsirengė. Jausdamasis išvargęs nuo plaukimo ir saulės, jis atsigulė krūmų pavėsyje ir tuojau pat užsnūdo.

Sekantį ką jis išgirdo, kažkas jį žadino. Pravėręs akis, pamatė stovint policininką. Kiek jis tuomet suprato angliškai, policininkas pasiklausė, ar jis maudėsi? Jam atsakius teigiamai, valdžios atstovas vėl paklausė, kuo jis buvo apsirengęs eidamas maudytis? Tam jis nebeturėjo atsakymo. Nudavė nesuprantąs klausimo, mikčiojo ir delsė ieškodamas išeities. Policininkas, matydamas turįs reikalo su nauju kanadiečiu, atėjo į pagalbą. Jis pamėnėjo tokią aprangą, kuri vadinasi "shorts". Ar tai buvę "shorts", su kuo jis ėjęs į vandenį? Jam nieko daugiau nebelikę, tik patvirtinti.

Policininkas matomai buvo patenkintas tokiu atsakymu. Jis net tėviškai pasakė, kad su tokiu apatinuku netinka maudytis. Reikalinga čia, Kanadoje, turėti tikrą "swimming suit". Tai pasakęs tvarkos dabotojas nuėjo, palikdamas jį ramybėje ir pasitenkinime, kad taip lengvai išsisprendė pirmoji naujojo krašto problema.

LIETUVIŲ NAMAI

Didėja dėmesys Namams

Kai prieš 3 metus torontiečiai pradėjo aktyviau telktis į Lietuvių Namų organizaciją ir norėjo įsigyti didesnius savuosius namus, kai kam tai atrodė neįgyvendinama fantazija. Užsitraukti tokią didelę paskolą ir tokiai nedidelei organizacijai, nors ir turinčiai nedidelės vertės namus, atrodė neįmanoma.

Šiandien jau vaizdas kitas. LN istorija domina ne tik torontiečius, bet ir kitų kolonijų lietuvius. Viena, kad Toronto lietuviai, be dviejų parapijų nemažų patalpų, turi Lietuvių Namus su viena didele ir keliomis mažomis salėmis, visiškai priklauso lietuviams ir visokiais atvejais gali patenkinti lietuvių pageidavimus. Prie bažnyčių esančios salės ar kitos patalpos turi siauresnes teises išgauti kai kuriuos leidimus, ypač alkoholiui pardavinėti. Tad ir nenuostabu, kad LN turi išgėrimų barą Loki, kuriame net sekmadieniais užeinantieji, svečiai pakeliavia, gali pasivaišinti.

Šiandien, gal daugiausia domina lietuvį iš kitur, kai sužino, kad LN turi per 1400 narių. Tai daug pasakantis skaičius, tuo labiau, kad į jį įeina apie 200 asmenų, nesulaukusių 18 m. amžiaus. Tai lietuvių organizacijos ateitis visuomeninės ir finansinės veiklos. Jau ir šiandien Lietuvių Namų medžiaginė reikšmė yra didelė. Vien tik patalpomis/kaip rašo LN biuletenis/ įvairioms lietuvių organizacijoms jie išdalina virš $20.000 per metus. Visokių atlyginimų pavidale išmoka lietuviams virš $150.000 į metus. Taip gi pradėtas lietuvių moksleivių rėmimas: duodamos stipendijos besidominčiam lietuvių kalba, literatūra ar istorija. Jau dabar yra išmokėta keletas šimtų dolerių studentui, kuris imasi Lietuvos priešistorinių laikų tyrinėjimo.

Trumpai peržvelgus, LN ateitis duoda daug vilčių tapti labai žymia kultūrine ir socialine lietuviška institucija, mokančia tvarkytis lietuviškosios kultūros reikaluose ir protingai plačiu materialiniu mostu. Šiuo metu LN turtas siekia 1,5 mil. dolerių vertės.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Dinamiškoji Kanados lietuvių kolonija paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 58sias sukaktuves – Vasario 16- ir šiemet iškilmingai, pavyzdingai.

Pagrindinis minėjimas įvyko Anapilio salėje/15. II. / į kurį susirinko arti 900 žmonių. Gilią turiningą kalbą pasakė Vilko pirmininkas dr. K. Valiūnas, ragindamas išlaikyti dvasinę stiprybę kovoje už tautos išlaisvinimą, neužmiršdamas padėkoti Kanados lietuviams už gausias aukas Tautos Fondui.

Sveikino – buv. min. M. O'Connell, Ontario Kultūros Min-ris R.S. Welsh, Estijos konsulas – Heinsoo, Latvijos konsulas – dr. Upenick, Miss-Issauga burmistro – Tony O'Donohue ir kt.

Meninę programą išpildė Atžalyno, Gintaro ansamblial ir Varpo choras.

Šventei vadovavo KLB Toronto apyl. v-bos pirm. V. Birieta.

Vasario 13 d. įvyko priešmimas Prisikėlimo par. salėje svetimtaučiams, aukštiems pareigūnams, parlamento, miesto bei etninių grupių atstovams. Vaišėm vadovavo K.L.B. Krašto v-bos pirmininkas J.R. Stmanavičius su viceprm. Irena Meiklejohn. Vaišėms talkino P. par. Kat. Moterų būrelis, meninę programą išpildė sol. V. Verikaitis ir R. Strimaitis, akomponuojant J. Govėdui.

Vasario 14 d. L. Namuose dr. K. Valiūnas darė pranešimą Toronto ir Hamiltono organizacijų atstovams. Sekmadienį/15. II./ buvo iškilmingos pamaldos 3 parapijose. Viso aukų surinkta Tautos Fondui $5,303,50. Galia, kad rengėjai nepasirūpino anglų spaudoje aprašyti minėjimą.

J.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9½% už 2 m. term. dep.	
8¾% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
7½% už taupymo s-tas	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų planą	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 11 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonai: **532-8723** ir **532-1149**

Balio Maskeliūno

ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

• Įstaigos tel. 233-3334 ir 231-2661 • Namų tel. 233-4446 •

• 3828 Bloor St. W. (Prie Kipling ir Six Point Plaza) •

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu

Dovanos be muito: Motociklai, sklb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 482 Roncesvalles Ave., Toronto 3, Ontario

Telefonas LE 1-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TRITICAL ŽMOGAUS SUKURTAS JAVAS

Paul Friggens

Po šimtmečio trukusių eksperimentų, Kanados ir kiti mokslininkai sukūrė-išrado naują javų rūšį, kuris duoda daug vilčių alkstantiesiems.

Tritical/pavadintas pagal kviečių genusą triticum ir rugių genusą secal/ yra pirmą kartą istorijoje žmogaus sukonstruotas javas. Tai nuostabus hybridas, jungiantis savyje kviečio derlingumą ir didelį proteinų kiekį su rugio ištvermingumu. Patvarus šaltyje ir vėjuose, neša daug didesnį derlių už paprastus javus vėsiose Meksikos aukštumose, Indijoj, Etiopijoj ir Kenijoj. Gerai auga ir smėlingoj, rūgščioj bei skurdžioj žemėj, kurios mūsų planetoj yra perteklius. Galėtų augti ir visai šiuo metu vadinamoj nederlingoj žemėj.

Eksperimentiniu būdu tritical auginamas keliolikoje Europos šalių. Vengrijoje tam tikslui panaudota 175.000 akrų žemės, derlių naudos pašarui ir miltams. Gerai auga ir Kanadoj-Manitoboj ir Saskatchevane bei JAV pietvakariuose.

Mokslo žmonės jau seniai suko galvas, kaip sujungti geriausias kviečio ir rugio ypatybes, bet kliūtys atrodė neperžiangiamos.

Kviečiai yra patys save apdulkinantys ir labai retai maišosi su kitais augalais. Kiekvienas kviečio žiedelis yra taip apgaubtas, kad nepaprastai sunku jį apdulkinti natūraliai iš išorės.

Pagrindinė kliūtis, tačiau, yra įgimtas tų dviejų javų priešingumas. Gamtoje, pav., kumelės ir asilo jungtinys yra mulas, kuris yra nevaisingas. Taip, retais atsitikimais, kuomet įvykdavo kviečio-rugio susikryžiavimas, naujasis augalas būdavo nevaisingas.

Jau 1875 m. škotų botanikas Stephen Wilson paskleidė rugio dulkeles ant kviečio žiedo. Sudygo tik pora sėklų. Augalai buvo nevaisingi. Tyrinėjimai nesustojo, ir 1937 m. prancūzų botanikas P. Givaudon pamirkė kviečio-rugio želmenėlį colchicine chemikale, kas netikėtai sužadino 21 chromozomą padvigubėti. Po to išaugęs hybridas davė kelis vaisingus grūdus. Taip žmogus peržengė genusų užtvarą.

Po intensyvių bandymų keli Europos mokslininkai atliko sėkmingus kviečio-rugio sukryžiavimus. Tik bėda kad pirmieji augmenys buvo mažai vaisingi - davė menką derlių ir išaugino sustraukšlėjusius grūdus.

1954 m., Kanados mokslininkas Leonard H. Shebeski ir Charles Jenkins pradėjo vystyti triticale plačiu mąstu komerciniam auginimui. Jiedu, su Manitobos u-to kolegomis dirbo 10 metų, išvystydami įvairias rūšis, kurių viena, pasisekusi geriausiai, buvo perleista farmeriams - ūkininkams.

Norman E. Borlang, amerikietis, Nobelio Taikos Premijos laimėtojas už Žaliosios Revoliucijos pravedimą, lankėsi 1958 m. Manitoboje - buvo taip sužidomintas, kad ragino spartinti tyrinėjimus, išauginant per metus 2 sėjas, antrąją dėkingame klimate Sonoroj, Meksikoj.

1964 m. jau vyko didelio užmojo oficiali tyrinėjimų programa bendromis jėgomis Meksikos Tarptautiniame Kukurūzų ir Kviečių Pagerinimo Centre ir Manitobos u-te. Borlang taip pat prikalbino Kanados Agrikultūros D-to specialistą Frank Zillinsky prisijungti prie jų.

1967m. mokslininkai augino jau apie vieną milijoną triticale želmenų kiekvieną sezoną ir kryžiavo didelį jų skaičių, bandydami panaikinti kai kuriuos genetinius nedateklius.

"Tuomet", Borlang žodžiais, "kapryzingoji Motina Gamta metėsi į didelį prasiveržimą. Užklydusi kviečio žiedadulkės spora iš gretimo kviečių lauko apvaisino aukštą, ištįsusį ir degeneruojantį triticale. Šiuo vienintėliu apvaisinimo aktu", sako Borlang, - "gamta peržengė dalinio sterilumo ribą, kuri kliudė per dešimtmečius, pagerinti triticale".

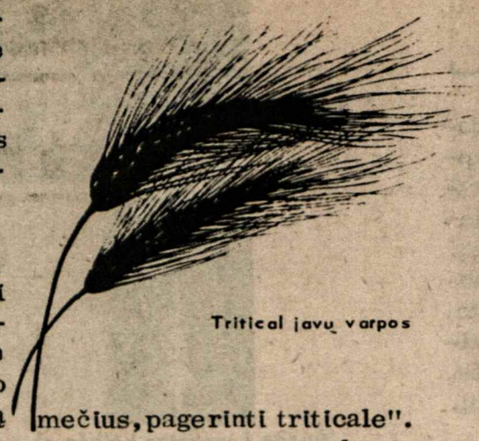

Tritical javų varpos

Nors gamta savo rolę atliko, bet rezultatus pagreitino akylūs žmonės.

Po vienų metų, kulniuodami per pasėlių laukus, apsupti šimtais tūkstančių įvairių formų ir dydžio triticale-Zillinsky ir jo aštria - akis kolega George Varughese pamatė želmenų plotelį, kuris, jie žinojo, ir buvo tos netyčia užklydusios žiedadulkės derlius.

Nudžiugę, išrinko 26 gajausius želmenis pilnomis, sunkiomis varpomis. Trys pasirodė nevaisingi, bet aštuoni buvo paveldėję tvirtą genetišką mazgą.

Šis nuostabus susikryžiavimas leido išbandyti augalą įvairiuose kraštuose.

Dabar mokslininkai galėjo panaudoti savo žinias ir papildyti augalo nedateklius.

Sekantis jų derlius jau pasižymėjo savo našumu, ansktyvesniu subrendimu, didesniu maistingumu ir atsparumu ligoms.

Taip mokslininkai "perplanavo" augalą, ir dabar jo yra apie 200 variacijų.

Kanados valdžia paskyrė 2.5 mil. dolerių išvystyti atsparias atmainas ankstyvo pavasario ir ilgos žiemos sritims.

Besivystančioms valstybėms šis grūdas atneš didelį palengvinimą mitybos problemoms.

/iš anglų kalbos laisvai vertė B.N./

Mūsų Kredito Unijos nariui
A † A
JONUI SAVISKUI
mirus, jo žmonai Angelei ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos
"Lito" Valdyba

Mūsų Kredito Unijos nariui
A † A
KAZIMIERUI GELČIUI
mirus, jo žmonai Julijai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos
"Lito" Valdyba

JAUNIMO ATSTOVAI Į POKONGRESINĮ VAKARĄ, kurį ruošia Montrealio Jaunimo Sekcija kovo mėn. 6 d., 7:30 val. v. Aušros Vartų Parapijos salėje, atvažiuoja ir Jaunimo Atstovai iš kitų Kanados ir JAV miestų:

Iš Toronto: Gabija ir Dalnora Juozapavičiūtės, Algis Šeškus, Gediminas Kalinauskas, Jūratė Šeškutė, Andrius Gaputis, Vytas Krucas, Algis Čepas.

Iš Windsoro: Paulius Kuras.

Iš Londono: Jurgis Valaitis ir Algis Jusys

Iš Bostono: Dalius Vasys.

Tikimasi ir daugiau jaunolių.

Atėkite sutikti jaunimą, kuris buvo Pietų Amerikoje, pamatyti jų skaidres ir išklausyti jų pasakojimų.

RAMOVĖS NARIŲ SUSIRINKIMAS nukeltas iš kovo mėn. 21 d. į kovo mėn. 28 d., ryšium su Montrealio Lietuvių Bendruomenės susirinkimu.

• Jonas Petrulis kelis metus vertėsi statybos darbais Bostone, sugrįžo į Montrealį.

• Genės ir Juliaus Oscilų jaunesnioji duktė Ida, dirbusi motociklų firmoje Honda Montrealyje, šiuo metu yra perkelta į Vancouverį, B.C.

Ji dirba motociklų pardavimo administracijoje ir eina atsakomingas pareigas.

• Adelė Botyrienė buvo išvykusi į Pietų Ameriką su atstovais. Ji ten aplankė sergantį brolį ir brolio šeimas. A. Botyrienė kelionę su jaunimu buvo labai patenkinta, ypač, kai kartu vyko dr. J. Daugirdas ir dr. A. Pavilanis, kurie kelionėje pagelbėję. Ji jiems nuoširdžiai dėkoja, taipgi dėkoja ir G. Rudinskienei.

• Aleksandras Lapinas sunegalavo širdimi ir gydosi ligoninėje.

• Sirgo A. Išganaitienė ir buvo operuota Royal Victoria ligoninėje.

• Dr. Petrui Lukoševičiui padaryta kelio operacija. Ilgesnį laiką negalės vaikščioti.

• Augustinas Mylė, susižeidęs koją darbovietėje, La Salle ligoninėje buvo operuotas.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1976

SEPTYNIOS DIENOS (6 naktys) VILNIUJE

Kaina nuo $849.00 (laukiama patvirtinti)

IŠVYKIMO DATOS: Gegužės 20 ir 27 d.
Birželio 17 d.
Liepos 15 d.
Rugpiūčio 12 d.
Rugsėjo 2 ir 9 d.

14 dienų su visu išlaikymu — Vilniuje — Minske (tik 132 mylios nuo Vilniaus) — Maskvoje.

SKAIČIUS RIBOTAS — REGISTRUOKITĖS!

Mes paruošiame reikalingus dokumentus atsikviesti vizitui jūsų gimines iš Lietuvos į Kanadą.

RUOŠIESI Į MIAMI? — UŽSIRAŠYK PAS MUS, tik $133.00, į ten ir atgal!

KELIAUK ŠIMET PRO MONTREALĮ IR PAMATYK OLIMPINES ŽAIDYNES MŪSŲ MIESTE.

Rašyti angliškai:
ADRIA TRAVEL SERVICE
4159 ST. LAWRENCE BLVD.
MONTREAL P.Q. H2W 1Y7 CANADA
Tel: 844-5292 ir 844-5662.

Highland Auto Body
611 Lafleur Ave., La Salle. — Tel. 366-7281
• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.
(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)
• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.
Savininkai V. Šušinskas & Son, tel. 389-0571.

W. LAPENAT
GENERAL CONSTRUCTION REG'D.
89 Orchard Street, La Salle, P.Q.
Įvairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.
— tel. 366-6237- 3896.

JUOZAS GRAŽYS
Kailių siuvėjas
• Siuvu ir parduodu
• Taisau ir remodeliuoju
• Vasaros laike saugojimas (Storage)
6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée
Viskas moderniems namams!

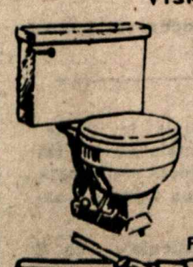

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Gazinių prietaisų pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame — Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

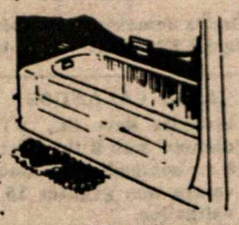

Plumbing & Heating kontraktorius.
140 - 2e AVENUE
366-0330 LASALLE,

FINA
TEL.: 694-1037
(MIKE RUTKAUSKAS)
PLAZA FINA
MECANIQUE GENERALE — SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT — REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC — BRAKE SERVICE
TUNE-UP — TOWING
215 BOUL. HYMUS POINTE-CLAIRE

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)
GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS
477-G DELMAR AVE.,
POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5
TEL. 695-0370

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy
LEO RATNER, B.P.H. L. PH.

NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE — LASALLE — 365-0770

FREE SHOP AT HOME
Carpet Sales & Installation
Harding — Bigelov — Celanese — Kraus — Burlington — Venture —

William Dicks

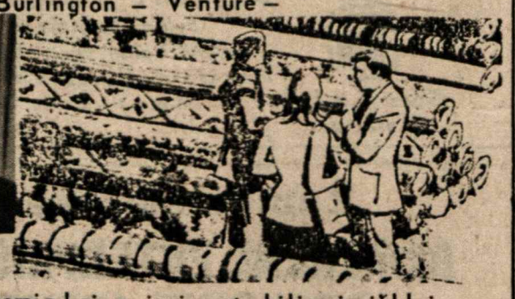

PARDUODU žemomis kainomis ir pats kilimais iškloju gyvenamus namus bei komercines patalpas (darbas tik $1,75 už kv. jardą).
• Mano specialybė ir laiptų bei sienų iškloj imas.
• Padarau madingus pakeitimus.
• Pristatau į namus pavyzdžius.
• Padarau išmatavimus ir įkainavimus nemokamai.
Skambinkite tel: 768-6780 — 7962

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS Į
LIETUVA

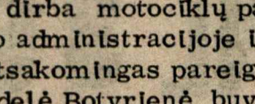

• Medžiaga suknelėms - Crimlene, kostiumams ir švarkams - šimtaprocentinė rūšis — pusė kainos.
• Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio — nuolaida iki 60%.
• Skarelės vilnones arba šilkinės ir naujausiais piešiniais.
• Megztukai, golfui ir puloveriniai — didžiausias pasirinkimas specialiomis kainomis.
• Moteriški paltai - Borgana (art. fur) įvairaus dydžio tik $49.00.
• Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) — pusė kainos. Taipgi, daugybė kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.

A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd., Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

3 HRS DRY CLEANING SERVICE PATARNAUJA
Spécial du samedi - Saturday Special
IN BY LES VÊTEMENTS ENTRÉS A 1 P.M.
READY BY SERONT PRÊTS A 5 P.M.
Dino's
CLEANER AND VALET SERVICE LTD.
VALOME VISŲ RŪŠIŲ APRANGĄ! ŠEŠTADIENIAIS SPECIALUS PATARNAVIMAS!
NETTOYEURS - CLEANERS
7661-A CENTRALE 365-7146
495-90e Ave. 366-1143

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

366-7818

LAURENT DAIGNEAULT

PARDAVIMAS:
Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle. La Salle. P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniomis priemonėmis. Kreipkitės — De La Verendrye, prie Lapierreir vandens konalo. Tel. 365-3364.

NL REIKALAI

SUKAKTIS JAU ČIA PAT

Žemiau skelbdami NL 35 metų gyvavimo sukaktį, tikimės sulaukti tinkamo dėmesio gausiai atsilankysiančių montrealiečių ir svečių iš kitur.

Tokios sukaktys ne taip jau dažnos ir todėl galvojame , kad ne tik laikraščio skaitytojai, bet visi lietuviai šio paminėjimo prasmę įvertins.

Jau iš skelbimo galima susidaryti nuomonę, kad programa bus neeilinė, įdomi. O solistai- Gina Čapkauskienė ir Vaclovas Verikaitis solo ir duetais palepins ir palinksmins publiką. Jais visur ir visuomet publika būdavo labai patenkinta.

Po programos prie nuotaikingos muzikos vyks vaišės, paruoštos gerų šeimininkių.

Taipgi veiks baras su įvairiais gėrimais ir kiti to vakaro netikėtumai.

/Žiūrėk skelbimą/

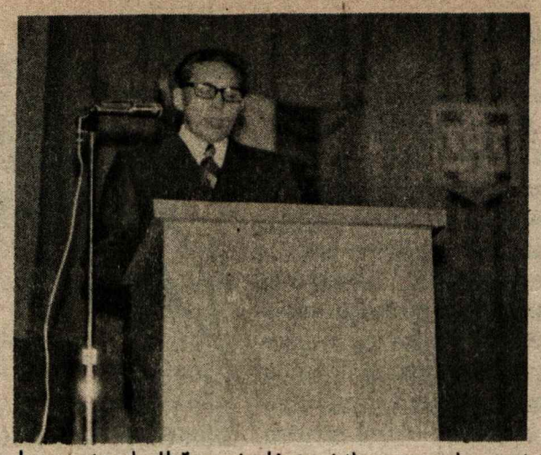

Ansas Lymantas kalbės apie lietuviškos spaudos reikšmę, "NL" laikraščio 35 metų sukakties minėjime.

NL 35 METŲ SUKAKTIS —

MINĖJIMAS ĮVYKS KOVO 13 d., šeštadienį Aušros Vartų parapijos salėje.

Meninę programą išpildys pagarsėję solistai Vaclovas Verikaitis ir Gina Čapkauskienė.

Po programos veiks muzika, užkandžiai, baras ir kt.

KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI —

Įėjimas $4,50 suaugusiems, $2,50 jaunimui.

Rengėjai

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui tik už $5.00 metams!

Prašome iškirpti ir prisiųsti su virš nurodytu prenumeratos mokesčiu.

(Pavardė ir vardas)

(Tikslus adresas)

Dr. J Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

GERA PROGA
Puikiai įrengta ir net kilimu išklota NL redakcijos žemutinė patalpa. Išnuomuojama susirinkimams bei kitokiems reikalams.

PARDUODAMI GEROS KOKYBĖS GINTARINIAI KAROLIAI.
Skambinti 482-3973

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel. 255-3535

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr.A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIE Gagnon
ROBERT GENDRON L.PH. PROP.
7626 CENTRALE LASALLE 366-9742
ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO
VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
606 Cathcart (prie Phillips Squore), Suite 405.
Montreal, P.Q. — Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.
Tel. 871-1430

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064

ADAMONIS Insurance Agency Inc.
(SKELBIMAS)

DĖKOJAME MŪSŲ KLIENTAMS, NESUSIŽAVĖJUSIEMS TRUMPAIS ŽEMŲ DRAUDIMO KAINŲ PAŽADAIS.

DĖKOJAME VISUOMENEI UŽ SKIRTĄ DĖMESĮ MŪSŲ DRAUDIMO AGENTŪRAI IR DRAUDIMO PROBLEMOMS.

INFLIACIJA SULYGINO KAINAS, PAGRINDINAI PAKEITĖ DRAUDIMO BENDROVIŲ PADĖTĮ, PRIVEDĖ PRIE RIMTO GALVOJIMO TUOS, KURIE PIRMOJE VIETOJE SIŪLĖ ŽEMĄ KAINĄ.

DRAUDIMO SRITYJE SAVO VIETOJE IR LYGYJE IŠSILAIKĖ SAVARANKIŠKAS DRAUDIMO AGENTAS, DIRBĄS SU KELIOMIS DRAUDIMO BENDROVĖMIS, PASIRINKĘS JAS IŠ PATYRIMO.

DABAR, LABIAU NEGU BĖTKADA, IŠKILO PATARNAVIMO VERTĖ KIEKVIENU DRAUDIMO ATVEJU — SVARBIAUSIA NELAIMĖS ATVEJU. NEVIENAM, RODOS, PAPRASTAS DRAUDIMO GAVIMO REIKALAS GALI SUDARYTI PROBLEMĄ. TIK SAVARANKIŠKAS DRAUDIMO AGENTAS TURI GERESNES GALIMYBES SPRĘSTI, NORS REIKIA IR PADIRBĖTI. KAI APLAMAI PRAMONĖJE DARBININKUI MOKAMA $4.00-6.00 Į VALANDĄ, KIEK GI YRA VERTAS AGENTO DARBAS? DARBE DALYVAUJA RAŠTINĖ, TARNAUTOJAI, AUTOMOBILIS IR INVESTUOTAS PINIGAS.

MŪSŲ AGENTŪROJE KAINOS NEPAKILO NENORMALIAI. DRAUDŽIAME VISUS. PRAŠOME TEIRAUTIS MŪSŲ KAINŲ IR SĄLYGŲ. PASITEIRAVIMAS NEĮPAREIGOJA APSIDRAUSTI, TAČIAU MANOME, KAD TELEFONU, YPAČ PLATESNIO DRAUDIMO KAINŲ PALYGINIMAS, NEPASIEKIA TIKSLO, NES YRA ĮVAIRIŲ DRAUDIMO FORMŲ, SĄLYGŲ IR KAINŲ.

DRAUDIMO REIKALUS GERAI IŠSPRĘSTI REIŠKIA PASIRINKTI, TURĖTI SAVARANKIŠKĄ DRAUDIMO AGENTĄ, KURIS TVARKYTŲ JŪSŲ DRAUDIMO REIKALUS ŠIUO NELENGVU METU, IR JUO PASITIKĖTI, NES KEIČIASI IR KEISIS SĄLYGOS, FORMOS IR KAINOS. BENDROVĖS DRAUDIMO KAINA ŠIUO METU ŽEMESNĖ UŽ KITŲ, BET ATNAUJINANT GALI BŪTI NET AUGŠTESNĖ IR PRIESINGAI.

MIELAI PRIIMAME GRĮŽTANČIUS, KURIE DĖL KAINŲ SKIRTUMŲ LAIKINAI BUVO KITUR, IR VISUS, KURIE TEIRAUDAVOSI ANKSČIAU, BET NEGALĖJO APSISPRĘSTI.

Adamonis Insurance Agency Inc.
Petras Adamonis, tel. 722-3545
CHARTERED INSURANCE BROKER
INSURANCE BROKERS SĄJUNGOS NARYS,
SAVARANKIŠKAS AGENTAS

PASINAUDOKITE PRITYRUSIU MŪSŲ PASITARNAVIMU!
RENDELL'S AUTO REPAIRS
GENERAL MECHANICAL REPAIRS
TUNE UPS, BRAKES
MOTOR & TRANSMISSION, ETC.
TEL.: 636-6417
735 LAKESHORE DRIVE
DORVAL

Royal Trust
Atstovas J. Skučas,
6966 Terasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.
PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME — PARDAVIME
(Specialybė — sklypai ir žemė)

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA
3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7
PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTĄ PADĖS JUMS
V. PĖTERAITIS
254-4566 / Namų — 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI — APARTMENTAI — ŽEMĖ — PASKOLOS
D.N. BALT — BALTRUKONIS
Sylka Realties Inc.
445 Jean Talon West. Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Montreal, Que.
Foto E.M.L.S. Sistema.

Žemiausios kainos!
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Agentūra veikia nuo 1945 m.
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

Pokongresinis Vakaras

KADA? kovo mėn. 6 d., šeštadienį, 7,30 val. vakaro

KUR? AUŠROS VARTŲ parapijos salėje

KAS? SKAIDRĖS ir PASAKOJIMAI iš III.jo Kongreso

VAIŠĖS — BARAS — LOTERIJA — ŠOKIAI — "PERKŪNAS"

KAINA: — Suaugusiems $3.00, studentams $2.00.

Montrealio lietuvių Jaunimo Sekcija

ŠAUKIAMAS SUSIRINKIMAS

Š.m. Kovo mėn. 21 d. sekmadienį 12 val. Aušros Vartų parapijos salėje šaukiamas K.L.B. Montrealio Apylinkės VISUOTINAS SUSIRINKIMAS

Dienotvarkėje numatyta:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Susir. prezidiumo sudarymas
3. Pranešimai: V-bos pirmininko, Kultūros Reikalų koordinatorės, "Baltijos" stovyklos k-to pir-ko, Jaunimo Sekcijos, Kanados Lietuvių dienos komiteto pirm-ko, Šalpos Fondo, Tautos Fondo, Iždininko, Revizijos K-jos.
4. Naujų valdomųjų organų rinkimai- Valdybos ir Revizijos komisijos.
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. Klausymai - sumanumai-pastūlymai
7. Susirinkimo uždarymas

Po susirinkimo- kavutė ir užkandžiai.

VISI Montrealio lietuviai maloniai kviečiami susirinkime dalyvauti! Nuo susirinkusiųjų priklausys naujų K.L. Bendruomenės valdomųjų organų sudarymas ir jos ateities darbų vykdymas.

K.L.B. Montrealio A-kės Valdyba

MONTREAL WEST AUTOMOBILE
Pontiac ★ Buick ★ Astre

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuvis atstovas)
● NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!
● NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!
● MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMIS JUMS, PASITARNAUS!
● UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!
PASIKALBĖKITE SU Managerium LEO GUREKAS
mw montreal west automobile
11 WESTMINSTER SOUTH 489-5391
(At the end of Sherbrooke Street West)

LEFEBVRE & ROBERT INC.
AMEUBLEMENT - FURNITURE
PARDAVIMAS
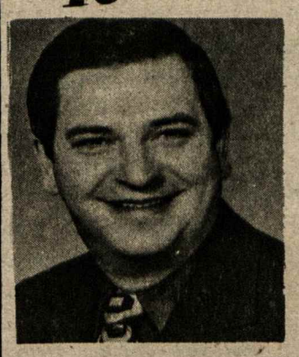
ĮVAIRIŲ BALDŲ PER KRAUTUVĖS 3 AUKŠTUS

● Užeikite ir įsitikinsite, kad įmonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamomis kainomis.
● Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.
7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887
7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:
Einamąsias s-tas 6.0%
Taupomąsias s-tas 8.0%
Term. ind. — 1 m. 9%
Term. ind. — 2 m. 9.25%
Term. ind. — 3 m. 9.75%

DUODA PASKOLAS:
Asmenines 11.0%
Nekiln. turto 10.75%
Čekių kredito 12.0%
Investacines nuo 11.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.